

REPUBLIKA

Rok VIII.

ŁÓDŹ, CZWARTEK, 23 PAŹDZIERNIKA 1930

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 291

ZDRAJCA POLSKI I FRANCJI ofiaruje Niemcom kompletną kapitulację polityczną Paryża.—Upokorzenie całej Europy wobec Berlina.—Handel polskiem Pomorzem.

Berlin, 22 października.

(Telegram własny).

Akcja wydawcy dziennika paryskiego „La Victoire” Gustawa Herve w sprawie porozumienia francusko - niemieckiego, wymierzona całkowicie przeciw Polsce zaczyna urastać do rozmiarów skandalu międzynarodowego.

Znany niemiecki przemysłowiec, Arnold Rechberg, wystosował do Hitlera, Hugenberg'a i Soldta następującą depezę:

— Gustaw Herve, wydawca nacjonalistycznego dziennika „La Victoire” prosi mnie o zwrócenie się do Panów z zapytaniem, czy Panowie akceptują projekt przymierza francusko - niemieckiego na podstawie warunków przez p. Harve w piśmie jego ogłoszonych. Warunki te są następujące:

- 1) Skreślenie długów wojennych w chwili, kiedy Stany Zjednoczone zgodzą się na anulowanie długów międzynarodowych.
- 2) Zwrot Niemcom zagłębia Saary bez plebiscytu.
- 3) Zgoda Francji na „Anschluss” Austrii do Niemiec.
- 4) Zwrot Niemcom kolonii Kamerun i Togo.

5) Sojusz militarny francusko - niemiecki. Niemcy będą miały prawo utrzymania takiej samej armii, jak Francja i tegoż statutu wojskowego.

6) Francja skieruje do Polski przyjacielską interwencję w sprawie zwrotu Niemcom „Korytarza” pomorskiego.

Warunki powyższe zawarte są w „La Victoire” pod datą 16 października r.b. P. Gustaw Herve telegrafuje mi, że powodzenie jego akcji zależy od odpowiedzi Panów. Ze swojej strony chciałbym również zaakcentować wielką wagę odpowiedzi tej. Proszę o odpowiedź telegraficzną dla natychmiastowego przesłania jej p. Herve.

Powyższą depezę charakteryzuje, jako „skandal międzynarodowy”, gdyż jest to oczywista próba zaszachowania całej Europy przez wzmoczenie i zaostrenie apetytów niemieckich oraz kompletną kapitulację polityki francuskiej. Jest to pozatem handel polską skórą, na który odpowiedź musi nadejść z Warszawy, z całej Polski — w formie kategorycznego.

— NIE!

Rozłam wśród komunistów polskich.

Warski i Kostrzewa na czele opozycji.

Moskwa, 22 października.

Prasa sowiecka podaje, iż na piątym zjeździe polskiej partii komunistycznej wbrew poczynionym z sowieckiej strony staraniom, doszło do rozłamu na dwa zwalczające się nawzajem odciały.

Część członków komunistycznej partii polskiej wypowiedziała posłuszeństwo Moskwie i stworzyła własną organizację, która została potępiona przez zjazd jako „prawicowa oportunistyczna opozycja”.

Z byłych przywódców opozycji tylko Próchnik, Stefański i Krajewski zgłosili swój akces do organizacji, kierowanej przez Moskwę, natomiast b. poseł Warski i Kostrzewa uchylili się od udziału w zjeździe i stanęli na czele opozycji, która wypowiedziała posłuszeństwo międzynarodowce moskiewskiej.

Upadek partii komunistycznej we Francji.

(Telegram własny „Republiki”).

Paryż, 22 października.

„Matin” donosi, że na ostatnim posiedzeniu komitetu wykonawczego komu-

nistycznej partii francuskiej delegat trzeciej międzynarodówki Manuiski wygłosił ostre przemówienie pod adresem francuskiej partii komunistycznej. Manuiski stwierdza, że ilość członków partii coraz bardziej się zmniejsza i że jest to tylko wina kierownictwa.

Ilość członków partii spadła o 70 proc.

Z pośród 25,000 robotników w rejonie kołalicznym St. Etienne komunistki liczą tylko 24 członków swej partii. Na 23,000 robotników metalowych tylko 17 członków partii komunistycznej.

Dziennik komunistyczny L'Humanite, który niedawno był 200,000 egzemplarzy spadł do 140,000.

Zamachowcy z Jagodzińskim na czele staną przed sądem w listopadzie.

Nasz warszawski korespondent telefonuje:

Sędzia śledczy do spraw szczególnej wagi Skorzyński, który prowadzi śledztwo w sprawie wykrytego zamachu na życie Marszałka Piłsudskiego rozpoczął onegdaj przesłuchanie aresztowanych w tej sprawie.

Ogółem z pośród 17 aresztowanych zatrzymanych jest 7 osób, a mianowicie inicjator zamachu Piotr Jagodziński,

dwaj b. posłowie PPS CKW Chondzyński i Dziegielewski, oraz członkowie milicji PPS CKW Trochimowicz, Białkowski, Markowski i Purzycki.

Sędzia śledczy Skorzyński zamierza w najbliższych dniach śledztwo ukończyć tak b. sprawa znalazła się na wokandzie sądu okręgowego w Warszawie w pierwszych dniach listopada.

Demonstracje żydów przed ambasadą angielską w Warszawie.

Nasz warszawski korespondent telefonuje:

Dziś o godzinie 12-ej w nocy przed gmachem ambasady angielskiej na Nowym Świecie zebrało się wielu żydów, przeważnie uczniów, którzy usiłowali wywołać demonstrację przeciw Anglii. Co chwila z tłumu padały okrzyki anty-angielskie.

Manifestacja miała na celu zaprotęstowanie przeciw ogłoszonej przedwczoraj deklaracji rządu brytyjskiego, negującej prawa żydów do Palestyny.

Zawiadomiona o demonstracji policja, w chwili po przybyciu, rozproszyła manifestantów. Aresztowanych zostało 16 bardziej opornych.

Protest związku sjonistów-rewizjonistów

Londyn, 22 października

(Polska Agencja Telegraficzna).

Światowy związek sjonistów rewizjonistów, mający swą główną siedzibę w Londynie, ogłosił deklarację potępiającą rząd angielski za niedotrzymanie — jak mówi deklaracja — danych obietnic. Deklaracja dodaje, że świat żydowski powinien poczynić usiłowania, aby nie dopuścić do zapowiedzianych zmian w zakresie stosunków w Palestynie. Deklaracja krytykuje też dotychczasowe kierownictwo wszechświatowego związku sjonistycznego, żąda pod tym względem odpowiednich gwarancji na przyszłość i zaznacza wreszcie, że chwilowy kryzys w sprawie żydowskiej nie powinien jednakże przeszkodzić temu, aby naród żydowski spełnił swą misję historyczną.

Pisownia łacińska w Rosji sowieckiej.

Moskwa, 22 października

Niebawem rozpoczną się w Moskwie obrady konferencji, której rząd sowiecki ma zamiar powierzyć przygotowanie łacinizacji pisowni rosyjskiej.

Z powodu decyzji o zwołaniu tej konferencji, komisarz ludowy oświaty Bubnow oświadczył, iż łacinizacja pisowni rosyjskiej urzeczywistniona zostanie w roku 1932.

Austria chce wydalić żydów polskich.

Wiedeń, 22 października

Nowy minister sprawiedliwości Huber, będący wysłannikiem „Heimwehry” do rządu austriackiego, oświadczył na zebraniu, iż żydzi „galicjacy”, którzy przybyli do Austrii oraz demokraci krajów zachodnio-europejskich, ponoszą odpowiedzialność za obecna ciężka niedole gospodarcza Austrii.

„Heimatschutz” usunie przeto z Austrii obce żywy.

„Armja Zbawienia” nie będzie miała posłów.

Nasz warszawski korespondent telefonuje:

Warszawska okręgowa komisja wyborcza zatwierdziła na posiedzeniu w dniu wczorajszym listę kandydatów do sejmiku zgłoszoną przez PPS-dawną fr. rewolucyjną i przez BB.

Unieważniona natomiast humorystyczna lista zgłoszona przez „Armję Zbawienia” na czele której stał niejaki Misiak „używający pseudonimu księcia Józefa Poniatowskiego”, tak przynajmniej napisane było na zgłoszonej liście kandydatów

Pułk. Wieniawa-Długoszeńki

mianowany będzie generałem.

Nasz warszawski korespondent telefonuje:

Dowiadujemy się, że długoletni dowódca garnizonu m. Warszawy pułk. Wieniawa-Długoszeńki w najbliższych dniach obejmie stanowisko dowódcy jednej z dywizji kawalerji na Kresach.

W najbliższym czasie pułk. Wieniawa-Długoszeńki będzie mianowany generałem brygady.

Lapowcy oddają się w ręce władz.

Helsingfors, 22 października.

(Telegram własny).

We wtorek w policji zameldowało się 12 lapowców z rozmaitych okolic kraju, którzy obwinili się sami o rozmaite wykroczenia przeciw prawu.

Również kilka pań z najlepszego towarzystwa fińskiego zgłosiło się do policji i złożyły przeciwko sobie meldunki.

Prefekt policji w jednym z miasteczek prowincjonalnych zawiadomił ministerstwo spraw wewnętrznych, że w związku z zabójstwem popełnionym na jednym z miejscowych komunistów oczekują, że sprawca dobrowolnie złoży się do policji.

Straszne skutki katastrofy górniczej.

Dotychczas wydobyto z pod gruzów kopalni 170 trupów. — Ogółem zabitych jest 231 górników. — Przyczyn katastrofy dotychczas nie stwierdzono.

Specjalna komisja ustalić ma przebieg katastrofy.

Berlin, 22 października.
(Telegram własny).

Wedle wiadomości berlińskiego urzędu górniczego do g. 10 rano wydobyto w Alsdorf, gdzie zdarzyła się straszna katastrofa górnicza 137 trupów górników. 92 trupy są jeszcze pod ziemią. W szpitalu leży 99 rannych.

Godzina 12: Wydobyto 145 trupów. Prace dokoła usuwania gruzów i wydobywania pogrzebanych trwają w przyspieszonym tempie.

Godzina 1: Wydobyto 150 trupów. Niema już żadnej nadziei na to, aby pozostali pod ziemią byli jeszcze żywi. Przyczyna katastrofy w Alsdorf nie została dotychczas ustalona. Zarząd kopalni stwierdził, że skład amunicji pozostał nietknięty, wybuch dynamitu jest wobec tego wykluczony. Również nie wchodzi w rachubę wybuch pyłu węglowego, gdyż trupy oraz rannych znaleziono zwróconych do szybu, zaś przy katastrofie z powodu wybuchu pyłu węglowego, ludzie odrzuceni są w przeciwnym kierunku.

Sledztwo wykazało również, że drzwi wejściowe w niewytlumaczony sposób wyważone są z zewnątrz na we-

wnątrz. Ognisko wybuchu musiało wobec tego znajdować się poza kopalnią. Przemawia zatem również straszliwe spustoszenie ziemne.

Godzina 4: Urzędowo konstatują, że dotychczas stwierdzona liczba zabitych wynosi 231. W liczbie tej znajduje się również zmarli w szpitalu. Rząd pruski oraz rząd Rzeszy przeznaczył 150.000

marek na pomoc dla rodzin poszkodowanych górników. Ogłoszona została zbiórka publiczna w całych Niemczech. W okręgu Düren z powodu katastrofy władze administracyjne zabroniły urządzać zabawy na przeciąg 8 dni.

Godzina 5: Dotychczas wydobyto 170 trupów. Pod ziemią znajduje się jeszcze 61. Komisja śledcza zjechała w głąb sz-

ku, ażeby przekonać się naczynie o przebiegu katastrofy w samej kopalni. W skład komisji wchodzi przedstawiciel ministerstwa handlu, prokuratorji i leżni rzeczoznawcy. Nastroj ludności w Alsdorf pogarsza się z godziny na godzinę w miarę jak niknie możliwość znalezienia jeszcze kogokolwiek z zaginionych przy życiu.

Ulepszanie kolei polskich. Wagony specjalne dla przewozu mebli. — Skrócenie postojów granicznych. — Rozwój turystyki. — Zmiany w rozkładzie jazdy.

Warszawa, 22 października.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Dnia 21 bm. odbyło się w ministerstwie komunikacji posiedzenie komitetu eksploatacyjnego państwowej rady kolejowej przy licznych udziałach przedstawicieli sfer gospodarczych i samorząd-

wych pod przewodnictwem inż. Dunina. Między innymi rozpatrywano następujące sprawy: Ustalono przywóz ładunku na polskich kolejach na pierwsze półrocze 1931 roku. Dalej kom. c. stwierdził konieczność zaopatrzenia kolei w pewną ilość wagonów o dużej objętości dla prze-

wozu mebli. Wagony te są potrzebne ze względu na potrzeby eksportowe tej gałęzi przemysłu.

Komitet rozpatrywał sprawę przewożenia drobnicy w skrzyniach jednakże wobec dużej rozbieżności poglądów na te sprawy, odłożono je do następnego posiedzenia, przyczem postanowił przeprowadzić badania uzupełniające. Dalej komitet postanowił zwrócić się do ministra komunikacji z prośbą o spowodowanie wspólnej akcji zainteresowanych ministerstw, zmierzającej do skrócenia postoju pociągów na stacjach granicznych.

W tym celu komitet ma zamiar zapropnować utworzenie międzyministerjalnej komisji. Dalej komitet przekazał obszerny memoriał, dotyczący

rozwoju turystyki

w Polsce międzyministerjalnej komisji dla badania zagadnień turystycznych. Wreszcie komitet eksploatacyjny zapoznał się ze zmianami proponowanymi przez zarząd polski w międzynarodowej komunikacji w związku z międzynarodową konferencją rozkładu jazdy, która od bywa się obecnie w Kopenhadze.

Parlament francuski będzie otwarty 4 listopada

Paryż, 21 października.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Rada gabinetowa postanowiła zaproponować prezydentowi obu izb datę 4 listopada jako dzień otwarcia sesji parlamentu. Z kolei na propozycje ministra Kolonji, Pletiego, rada przyjęła zasadniczo zarządzenia, mające na celu ochronę wytwórczości kolonialnej, szczególnie zagrożonej przez kryzys w dziedzinie surowców. Wreszcie rada zatwierdziła propozycję ministra lotnictwa Eynaca, w sprawie wzniesienia w Allone obelisku ku uczczeniu pamięci ofiar katastrofy R 101, powierzając mu przedstawienie odpowiedniego projektu.

Briand, który nie przyszedł jeszcze całkowicie do zdrowia, nie brał udziału w posiedzeniu rady gabinetowej.

Paryż, 22 października.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Pisma zapowiadają powstanie nowej partii politycznej, która ma być utworzona z inicjatywy kilku deputowanych pod nazwą „Republikańska partja narodowo-socjalna”. Celem partji jest reforma państwa, oparta na nowoczesnych podstawach, reforma systemu fiskalnego, oraz polityka pokojowa na podstawach gwarancji bezpieczeństwa.

Rabindranath Tagore ciężko chory na serce

New Haven, (St. Zjedn.) 21. 10.

Dziś bardzo ciężko zachorował z powodu ataku serca Rabindranath Tagore.

Wątpliwe jest, czy zostanie wypełnione jego życzenie, ażeby go przewieźć do Indji, gdyż stan jego zdrowia na tak daleki transport na razie nie pozwala.

Tagore przybył do Ameryki, ażeby na tutejszych uniwersytetach wygłosić szereg wykładów.

Wstrząsająca śmierć robotnika w cukrowni

Bydgoszcz, 21 października.

Onegdaj wieczorem 27-letni ślusarz Antoni Drzewiecki z Bydgoszczy zstrucony w cukrowni pod Nakłem, idąc brzegiem kanału, doprowadzającego wodę do t. zw. maszyny płuczkarskiej, poślizgnął się i spadłszy do kanału, wskutek uderzenia głową o brzeg kanału, stracił przytomność. Woda uniosła Drzewieckiego wprost na tryby maszyny, które zmiażdżyły go zupełnie. Tragiczny ten wypadek wywołał w okolicy wstrząsające wrażenie.

Kongres w sprawie opieki nad emigrantami polskimi

Berlin, 22 października.

Dnia 23 b. m. odbędzie się w Essen konferencja radców emigracyjnych, w której m. in. wezmą udział wice-dyrektor urzędu emigracyjnego Biesiekierski i radca emigracyjny dr. Dalbor z Paryża, dr. Zietkiewicz z Berlina oraz zainteresowani konsulowie.

Konferencja będzie miała na celu uzgodnienie i usprawnienie dotychczasowych metod repatriacji robotników polskich, w szczególności z Francji i Belgji.

RECE MALYCH POLAKÓW ZAGRANICĄ WYCIAGAJĄ SIĘ DO POLSKI PO ELEMENTARZI

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą”, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

600 stacyjn nadawczych istnieje obecnie w Stanach Zjednoczonych.

Jeden z najbardziej cenionych, uczonych amerykańskich, pionier radio-techniki i wynalazca lampy katodowej, doktor Lee de Forest, wygłosił niedawno w New-Yorku przemówienie na zebraniu instytutu naukowego z okazji dziesięciolecia radjofonii w Ameryce. Znakomity uczonec dał krótki rzut oka na początki telefonu bez drutu, poczem określił swoje stanowisko co do przyszłości radja.

Oto wywody doktora Lee de Forest: — „Jest rzeczą niewdzięczną stawiać horoskopy na temat przyszłości radja. Nie wierzę, aby w najbliższej przyszłości miał nastąpić rewolucyjny przewrót w tej dziedzinie. Wierzę natomiast w ulepszenia. Ulepszy się jakość reprodukcji dźwięków i nastąpi potaniecie sprzętu radjowego. Jestem mocno przekonany że obecny system nadawania ulegnie gruntownej rewizji i przekształceniu. Jest rzeczą nie do pomyślenia, aby jedna i ta sama stacja mogła zadowolić wszystkich radiosłuchaczy.

W St. Zjednoczonych istnieje obok siebie około 600 stacyjn nadawczych. Jest to stanowczo zbyt wielka liczba. Dla A-

meryki wystarczyłoby zupełnie, gdyby miała dziesięć silnych stacyjn, w których każda nadawałaby swój własny program. Jedną z nich mogłaby naprzykład nadawać tylko muzykę klasyczną, symfonie i opery. Druga mogłaby być dla muzyki lekkiej, operetek i kabaretów. Trzecia wyspecjalizowałaby się w muzyce tanecznej, jazzowej itd.

Taki system miałby niewątpliwie ogromną przewagę nad obecnym systemem programowym. Gdy uprzytamiam sobie — ciągnie dalej de Forest — jak mogłaby wyglądać sytuacja za dziesięć lat, to widzę doskonale, jak siedząc sobie wygodnie wieczorem w domu telefonujemy do któregoś z teatrów: „Halo! proszę mi nadać dzisiejszy spektakl!”

Po chwili na małym ekranie w pokoju zaczyna się ukazywać telewizyjne obrazy, synchronizowane z dźwiękami transmitowanymi z teatru. Nie ulega wątpliwości, że zarówno artyści, jak i reżyserzy będą ogromnie zadowoleni z tych nowych urządzeń, albowiem audytorjum ich ogromnie się powiększy. Każdy, kto

zechce obok swego telefonu mieć ekran do transmisji teatralnych, będzie oprócz opłaty za telefon i radio opłacał pewien ryczałt miesięczny na rzecz teatru.

Przed lotniczym otworzą się również nowe możliwości. Przedewszystkiem ważną jest w tej dziedzinie kwestja rozwiązania problemu przeszkód atmosferycznych i pokonania tych przeszkód. Dziś nie można jeszcze nadawać regularnie programu z Ameryki do Europy i z Europy do Ameryki, ponieważ przeszkadzają temu warunki atmosferyczne. Jednym z najważniejszych zadań wiedzy radjotechnicznej jest zupełne uniezależnienie się od przeszkód atmosferycznych natury. Nie da się powiedzieć, gdzie zatrzymamy się za lat dziesięć, ale jedno jest pewne, że co dziś wydaje się trudnością nie do przewyciężenia, wkrótce może okazać się dziecinną zabawką.

1 dolara za każdą żywą pluskwę

znaleziona po przeprowadzeniu dezynfekcji preparatem „FUMIGATORE CIMEX”, przy zastosowaniu się do sposobów użycia, wypłacimy natychmiast. „FUMIGATORE CIMEX” jest świecą dezynfekcyjną, tępiącą radykalnie w ciągu 5 godzin wszelkie insekty (pluskwy, wszy, mole, karaluchy) i mikroby chorobotwórcze. Posiadamy pochwalne orzeczenia rozlicznych instytucji rządowych i komunalnych.

ZAKŁADY CHEMICZNO-DEZYNFEKCYJNE „SALVATOR”, Katowice.

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach.

ZASTĘPSTWO: Inż. Juliusz Hamer i S-ka, Łódź, 6-go Stępnia 11e 1. Tel. 108-50

„NIE DAMY POGRZEŚĆ MOWY”!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą”, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

WEWNĄTRZ I ZEWNĄTRZ.

Jeśli się komuś zdaje, że rozwój wypadków politycznych w Polsce toczy się tylko torem naszych wewnętrznych walk, choćby najostrejszych, jest to błąd kapitalny. Nie znajdujemy się na księżycu, ani nie wisimy w pustce międzyplanetarnej. Olbrzymie, doniosłe, na wet przemożne znaczenie ma dla nas, jak i dla każdego innego państwa, każdorazowa konstelacja w polityce między narodowej.

Oczywista, że wypadki pozornie, bo tylko terytorjalnie, bliższe, bezpośredniej działające, jakgdyby zacierały wrażenie wypadków dalszych. Na pierwszych stronkach każdego dziennika polskiego czytamy dziś wiadomości o tem, co stało się w Częstochowie, albo jakie odkrycia uczyniła policja gdzieś w lokalu Stronnictwa Narodowego. Natomiast gdzieś dalej ukryte są wieści z dalszego świata, o tem np. co działo się w Niemczech podczas otwarcia nowej sesji Reichstagu i jakie wnioski zgłaszają tam narodowi socjaliści.

Ta perspektywa przestrzenna i emocjonalna jest z gruntu rzeczy fałszywa.

Losy kraju, i to zarówno polityczne, jak i gospodarcze conajmniej w równej mierze zależne są od nas samych, jak i naszych dalszych, a szczególnie bliższych sąsiadów. Jeśli zwykle mówimy, że stosunek obcych państw do Polski zależy od tego, jaki mamy rząd i jak potrafimy się uporać z zagadnieniami kardynalnymi, to tak samo conajmniej słuszny jest pogląd, że doniosły wpływ na politykę wewnętrzną kraju, wpływ bodaj decydujący wywierają wypadki międzynarodowe. W racjonalnie skonstruowanym mechanizmie państwowym, w społeczeństwie, zdającym sobie sprawę z pragmatyki faktów politycznych, losy rządów są mniej zależne od chwilowego układu partyjnego, aniżeli od potrzeb wielkiej polityki państwowej na tle międzynarodowym.

Z jaką precyzją wyczuwają ten stosunek Anglicy, dając państwu wyraźną większość konserwatywną wtedy, gdy polityka państwa wymaga twardości i sztywnej konsekwencji, a jak szybko decydują się na większość parlamentarną liberalną czy socjalistyczną, kiedy po-

trzeba linii politycznej kompromisowej, ugodowej, miękkiej!...

Jak świetnie czule na barometr sytuacji europejskiej jest społeczeństwo francuskie, mieliśmy okazję przekonać się w ostatnich latach: wpływa ono decydująco na charakter swego rządu w zależności od najważniejszego dla Francji czynnika międzynarodowego, jakim w tym okresie jest charakter rządów i polityki niemieckiej. Briand, Poincaré, Tardieu i Herriot zmieniają się kolejno wcale nie dlatego, by Francja chciała kolejno wypróbować słodyczy i rozkoszy ich programów polityki wewnętrznej, ale z tego jedynie powodu, że każdy z nich reprezentuje inny kurs w stosunku do Niemiec.

Niestety, w Polsce społeczeństwo dalekie jest jeszcze od zrozumienia rzeczy wistej potrzeby koordynowania polityki wewnętrznej z zagraniczną. Dzisiejszy stan rzeczy w Polsce jest np. zupełnie nie do pomyślenia, jeśli pragnie się ująć syntetycznie zagadnienia nasze na terenie międzynarodowym. Czy ta bezwzględna walka z najsilniejszym rządem

w zestawieniu z ostrym atakiem politycznym Niemiec na nasze granice zachodnie, ze zmianą usposobień we Francji, nie jest jakimś tragicznym nieporozumieniem?

Groźna chwila w polityce międzynarodowej dyktuje bezwzględnie ściślejsze zespolenie szeregów, skoncentrowanie władzy. W końcu XVIII w. Polska zginęła wskutek wewnętrznych sporów i tarć, gdy naokoło urastały ogromne potęgi.

Nie liczono się wówczas z tem, jakie tragiczne skutki mieć będzie dla Polski rozgardzaj i chaos wewnętrzny, nie rozumiano również, że — wbrew nawet woli i mimo świadomości tych, którzy zamieszanie wywoływali — działo się wszystko „pour le roi de Prusse“.

O tem musi pamiętać każdy odpowiedzialny polityk i ze strasliwej naszej przeszłości winniśmy właściwe nauki wyciągnąć. Sąsiedzi patrzą, sąsiedzi czuwają — ba, nawet więcej — czyhają na nas, na naszą wolność i niepodległość.

W. K.

Niemcy chcą wyprzeć nasz węgiel z rynków północnych.

Berlin, 22 października. Związek przemysłowców węgłowych na niemieckim Górnym Śląsku zawiadomił ministerstwo gospodarstwa narodowego, że pomimo niemożności obniżenia kosztów własnych będzie mógł obniżyć ceny węgla o 6 proc. Związek pragnie obniżyć ceny od 1 stycznia. Syndykat reński węgla brunatnego obniży natomiast cenę o 0,80 do 2 marek na tonnie. Obniżenie cen węgla niemieckiego posiada charakter dumpingowy i wymierzony jest przede wszystkim przeciwko polskiemu przemysłowi węglowemu górnośląskiemu dla wyparcia naszego węgla z dotychczasowych rynków, szczególnie skandynawskich i austriackich.

Briand wyzdrowiał!

Paryż, 22 października. (Polska Agencja Telegraficzna). Stan zdrowia Brianda jest całkowicie zadawalający. Ze względu na ostrożność Briand nie wychodzi jeszcze z domu. Minister weźmie jednak udział w posiedzeniu parlamentu, który zbierze się 4 listopada przyczem zgodzi się na rozpoczęcie debat w sprawie polityki za graniczej.

Aresztowanie b. posła za działalność antypaństwową.

Lwów, 22 października. Z polecenia sędziego śledczego przy sądzie okręgowym w Drohobyczu, aresztowano tam wczoraj b. posła ukraińskiego Iwana Błaszkiwicza i odstawiono go do więzienia sądu okręgowego w Samborze. Aresztowany oskarżony jest o działalność antypaństwową.

Ślub króla Bułgarji.

Delegacja oficjalna wyjechała z Sofji do Assyżu. Sofja, 22 października. (Polska Agencja Telegraficzna). Delegacja rządu bułgarskiego z presem rady ministrów Liapczewem na czele odjechała dziś rano do Assyżu, gdzie będzie uczestniczyć w uroczystościach związanych z ślubem króla Borysa z księżniczką Giovana. W skład delegacji wszedł prócz szefa rządu minister sprawliwości Milanow, prezydent izby Majdenow i sekretarz generalny prezydium rady ministrów.

Moratorium dla Niemiec lansuje w Ameryce Wallstreet.

Londyn, 22 października. „Universal Service“ donosi z Waszyngtonu, że podczas gdy prezydent Hoover, sekretarz stanu Stimson i sekretarz skarbu Mellon zajmują odmowne stanowisko wobec projektu udzielenia Niemcom moratorium, to na Wallstreet panują nastroje przychylnie dla idei moratorium.

Koła finansowe podkreślają, że w Niemczech są zaangażowane kapitały amerykańskie w wysokości 2 i pół miliardów dolarów, i że w obecnych warunkach moratorium wydaje się być nieuniknionem.

New York, 17 października. Prasa amerykańska poświęca wiele miejsca wypadkom w parlamencie niemieckim; szczególnie omawiana jest żywo mowa kanclerza Rzeszy. Ponieważ

uczynił aluzję do odroczenia spłat planu Younga, propozycja ta w najwyższym stopniu interesuje Amerykę. Dotychczas jednak żadne z pism nie wypowiedziało się definitelywnie.

Prasa niemiecka stara się sugerować swych czytelników, że mowy dr. Schachta w Ameryce miały rzekomo przekonać koła finansowe o trudnej sytuacji gospodarczej Niemiec i o potrzebie częściowej likwidacji planu Younga. „New York Herald“ donosi z Paryża, że jego korespondent skonstratował rzekomo również wśród ekonomistów i finansistów francuskich wzrastającą skłonność do rewizji planu spłat. Wydaje się jednak, że te sugestje dzienników i agencji prasowych Niemiec dyktowane są bardziej przez chęć, aniżeli przez obiektywną prawdę.

Podejrzane manewry giełdowe wywołały ogólną zniżkę papierów francuskich.

Paryż, 22 października. Prasa dzisiejsza komentuje obszernie zwroćenie się ministra finansów do ministra sprawiedliwości z wnioskiem o wszczęcie śledztwa w sprawie podejrzanych manewrów giełdowych, które od paru tygodni wywołują ogólną zniżkę papierów wartościowych.

W nowym organie „La Gauche“, który ukazuje się od kilku dni pod redakcją Georges Ponsot'a, ten ostatni zapytuje, czy prawdziwymi winowajcami zniżki

na giełdzie nie są raczej owi monopolisci patriotyzmu, którzy głoszą wszędzie, że zagrożeni jesteśmy inwazją, że Hitler za przysięgi wytepienie Francuzów, że Mussolini zaglądzi parol na Francję, a Briand ją zdradza.

Dziennik „Le Petit Journal“, organ Loucheur'a, nie wątpi jednak, że winowajcami zniżki giełdowej są spekulanci i cieszy się z tego, że oddani oni będą w ręce władz wymiaru sprawiedliwości.

Powstańcy brazylijscy rozbili pułk wojsk rządowych.

New York, 21 października. (Telegram własny „Republiki“). „La Prensa“ donosi, że z powodu ostatnich długotrwałych deszczów zostały nieco wstrzymane działania wojenne, nie mniej jednak wojska rządowe poniosły dalsze klęski i zmuszone były wyco-

fać się z wyspy położonej obok Florianopolis.

Buenos Aires, 22 października. (Polska Agencja Telegraficzna). Jak donoszą z Porto Allegro, w stanie Minas Geraes powstańcy rozbili pułk armji federalnej i dwie kompanje policji.

Huragan w Sycylii.

Rzym, 22 października. (Polska Agencja Telegraficzna). Wedle doniesień z Syrakuz, w okolicach Lontini szalał gwałtowny huragan, który wyrządził znaczne szkody. Przepływająca w okolicach rzeka wystąpiła z brzegów i zalała znaczne przestrzenie. Wezbrane wody uniosły cztery osoby oraz znaczną ilość bydła.

NIECH WRACA ŻYWA ZDROWA KREW W ŻYŁY OJCZYZNY. NIE DAJMY SIĘ WYNARADAWIAC NASZEJ EMIGRACJI!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą“, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polska.

Dymisja w rządzie pruskim.

Minister Severing objął sprawy wewnętrzne.

Berlin, 22 października. (Polska Agencja Telegraficzna). Komunikat urzędowy pruskiej służby prasowej podaje, że pruski minister spraw wewnętrznych prof. Waetig złożył w dniu dzisiejszym na ręce premiera Brauna prośbę o dymisję. Premier Braun przyjął dymisję, mianując jako następcę prof. Waetiga na stanowisko pruskiego ministra spraw zagranicznych b. ministra Rzeszy, Severinga.

Technika na usługach dyplomacji.

Radiorozmowa: Londyn-Waszyngton-Sofia.

Waszyngton, 22 października. (Polska Agencja Telegraficzna). Inżynierowie tutejsi przeprowadzają próby, mające na celu zorganizowania rozmowy radiotelefonicznej pomiędzy Hooverem, Mac Donaldem i premierem japońskim z okazji złożenia ratyfikacji traktatu morskiego. O ile próby doprowadzą do pomyślnych rezultatów, rozmowa ta byłaby nadana za pomocą radia ażeby wszyscy mogli jej słuchać.

Sejm pruski nie będzie rozwiązany.

Berlin, 21 października. (Telegram własny „Expressu“). W dniu wczorajszym przeprowadzono w sejmie pruskim głosowanie partji gospodarczej natychmiastowego rozwiązania sejmiku.

Wniosek odrzucono w imiennym głosowaniu 240 głosami przeciwko 189. Rezultat głosowania przyjęła opozycja głosząc okrzykami niezadowolenia.

Katastrofa lotnicza

Londyn, 13 października. Porucznik - pilot Hill, który w drodze do Australji wystartował z Rinn do Atambua na wyspie Timor (archipelag sundajski), spadł pomiędzy Atambua a stolicą wyspy, Pöpag. Aparat doznał dość poważnych uszkodzeń. Hill zaś wyszedł bez szwanku. Wskutek tego wypadku Hill wyeliminowany został z zawodów lotniczych do Australji, jako najgroźniejszy konkurent Kingsforda Smitha, któremu uda się w ten sposób prawdopodobnie pobić rekord Hinklera na linii Anglja — Australia.

Wiadomości z prowincji.

Telefonem od specjalnych korespondentów Republiki.

Pabianice.

BEZ PIENIEDZY.

Według oficjalnych zapowiedzi Magi strat miał w ciągu ubiegłego miesiąca otrzymać kredyty na wykończenie rzeźni. Ponieważ zapowiedziany termin upłynął, a pożyczki nie napłynęły, powstała uzasadniona opinia, że magistrat obecny już tych kredytów nie otrzyma.

Aby wpłynąć w jakikolwiek sposób na otrzymanie pożyczki, stowarzyszenie obywateli Starego Miasta „Rolnik”, założone przez dzisiejszą prawniczką wice-szefkę w magistracie, rozpoczęło zbieranie podpisów na memorjał do władz; w memorjałach tym głosi się, że magistrat obecny gospodaruje prawidłowo, lecz spotyka wiele trudności ze strony stowarzyszenia właścicieli nieruchomości z p. Wendlerem na czele, który stał się protektorem do władz i memorjałami uniemożliwia władzom miejskim normalną gospodarkę. Obecne wstrzymanie pożyczki należy również tłumaczyć sobie interwencją stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, zwalczającego magistrat już od trzech niemal lat.

Memorjał głosi, że dalszy brak kredytów grozić może miastu katastrofą.

ODPOWIEDZ TREVIRANUSOWI.

W dniu wczorajszym zawiązał się komitet Zbiórki na łódź podwodną: „Odpowiedz Treviranusowi”. Na czele komitetu stanęli: pp. Staszewski K. — przewodniczący, inspektor szkolny L. Steik zast. Przewodniczącego, Grala Fr. — sekretarz, nac. Jabłoński Feliks — skarbnik.

Komitet uruchomił w komunalnej kasie oszczędności własne konto, na które złożono już przeszło 1000 zł. Dalsze ofiary należy składać w dalszym ciągu w Kasie Komunalnej na konto: „Odpowiedz Treviranusowi”.

25-LECIE CHÓRÓW ŚPIEWACZYCH.

W niedzielę dnia 26 bm. odbędzie się uroczysty obchód 25-o lecia dwu pabjanickich chórów śpiewaczych: Moniuszki i Lutni.

Specjalny Komitet Uroczystości z p. Stanisławem Szeferem na czele przygotowuje szereg imprez, mających uświetnić jubileusz zasłużonych chórów pabjanickich.

DNI PRZECIWGRUŻLICZE.

Pabjanicki Oddział Towarzystwa Przeciwgruźliczego rozpoczął przygotowania do Tygodnia Przeciwgruźliczego.

Na program Tygodnia złożą się liczne pogadanki w fabrykach, odczyt w sali Teatru Miejskiego oraz ruchoma wystawa przeciwgruźlicza, która została zainstalowana w małej sali kina Miejskiego.

SAMOBÓJSTWO.

Onegdaj na torze kolejowym pod Pabianicami obok wsi Karniszowice rzucił się pod pociąg Jan Hauschild robotnik, lat 25. Pociąg rozszarpał zwłoki samobójcy.

Udało się nam ustalić następujące szczegóły samobójstwa:

Hauschild pracował w charakterze robotnika w firmie R. Kindler. Przed kilkunastu dniami Hauschild zwrócił się do administracji fabryki z żądaniem podwyżki i oświadczył przytem, że jeżeli podwyżki nie otrzyma, to podwu tygodniach porzuci pracę.

Administracja nie sobie żądania Hauschilda nie robiła, to też gdy upłynął dwutygodniowy termin robotnik znalazł się dobrowolnie na bruku.

Nie widząc żadnego wyjścia, jak śmierć, Hauschild postanowił szukać śmierci pod kołami pociągu, co też onegdaj skutecznie.

Dr. B. Knichowiecki

CHOROBY DZIECI

Sienkiewicza 61. Tel. 110-20

POWRÓCIĆ

Tomaszów-Mazowiecki.

Z OGNISKA NAUCZYCIELSKIEGO.

Wobec trwającego zatargu między personelem nauczycielskim a zarządem szkoły prywatnej „Jesod-Hatora” (ul. Handlowa 12), zapadła uchwała na ostatnim posiedzeniu Zarządu Ogniska Nauczycielskiego, ażeby nie dopuścić do obejmowania posad w tej szkole bez uprzedniego porozumienia się z Sekcją Nauczycieli Szkół prywatnych przy Związku Zawodowym Zrzeszenia Nauczycielstwa Szkół Powszechnych Rzeczypospolitej Polskiej — Ognisko w Tomaszowie Mazowieckim.

PRZERAŻAJĄCA STATYSTYKA.

W roku bieżącym do 1-go października zmarło w Tomaszowie 369 osób, w tem 178 mężczyzn. Katolików zmarło w okresie sprawozdawczym 290 — reszta wyznania mojżeszowego. Nadmieniamy, że 65 osób z powyższej cyfry zmarło na gruźlicę.

STAN BEZROBOCIA.

Sytuacja na rynku pracy nie uległa zmianie w ciągu ostatniego tygodnia. We dług danych PUPP liczba bezrobotnych wynosiła 2471 osób. Z wszelkiego rodzaju świadczeń korzystało 452 bezrobotnych.

WIEC P.P.S. d. Fr. Rew. ODWOŁANY.

W niedzielę miał się odbyć wiec w sali straży ogniowej, urządzonej staraniem P.P.S. dawnej frakcji rewolucyjnej. Jednakże wobec nieprzybycia do Tomaszowa zapowiedzianych prelegentów, wiec został odwołany.

Pod przewodnictwem p. M. Kurowskiego odbyło się zebranie przedwyborcze członków Chadejki przy udziale b. posła Michałaka. Po dyskusji na temat wygłoszonego przez gościa przemówienia powzięto szereg rezolucji. G.

HISTORIA Z ROWEREM.

We wrześniu r. b. skradziono Zygmunta Dyszkowskiego rower, wartości 250 zł. Wdrożone dochodzenie stwierdziło, że rower pochodzący z kradzieży, znajduje się u mieszkańca wsi Zbójówka gm. Kamieński, Bolesława Dorfa.

Wczoraj rower ten policja odebrała i zwróciła prawemu właścicielowi, a „cyklistę” — złodzieja osadzono w areszcie.

Radomsko.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WAŻNE DLA PRZYJEZDNYCH.

Od dłuższego czasu narzekają podróżni, że chłopcy, odnoszący paczki z dworca kolejowego lub autobusowego, popełniają systematycznie kradzieże. Otwierają po drodze paczki i wyjmują część zawartości. Zdarzały się wypadki tajemniczego wprost znikania przedmiotów, co jest dowodem, że mamy do czynienia z zorganizowaną szajką młodocianych złodziei. Należy się więc mieć na baczności przy oddawaniu bagażu tragarzowi.

WIEC PRZEDWYBORCZY.

W sali Resursy Rzemieślniczej odbył się wiec B.B.W.R., na który stawili się licznie okoliczni chłopcy. Zebrani wypowiedzieli się jednomyślnie za poparciem listy Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, na czele której stoi Budowniczy Polski — Marszałek Józef Piłsudski.

ZMIANA W POLICJI.

Na stanowisko kierownika komisariatu p. p. w Radomsku przydzielony został p. aspirant Dawidowicz.

ODPOWIEDZ TREVIRANUSOWI.

Walne zgromadzenie członków Ogniska Związku Polsk. Nauczycielstwa szkół powszechnych w Dmeninie złożyło 50 złotych na fundusz budowy łodzi podwodnej „Odpowiedz Treviranusowi”. Jednocześnie uchwalilo zwrócić się do wszystkich Ognisk z wezwaniem skłaniania dalszych ofiar.

Kalisz.

POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ.

Posiedzenie Rady Miejskiej otwiera wice - przewodniczący, p. radny Dancyger. Po odczytaniu protokołu z poprzedniego posiedzenia, przystąpiono do wyboru zastępy do Ork. kom. wyb. na miesce radn. Lewińskiego, który kandyduje na posła. Wybrano p. ławnika Sobolewskiego. Do obwodowych kom. wyb. wybrano 2-ch członków p. p. Jasińskiego i Radajewskiego. Do kom. gospod. wybrano r. Cieślaka. Do komitetu administracji przedsiębiorstw miejskich r. Borkowskiego.

Przyznano zaopatrzenie emerytalne b. pracownikowi gazowni miejskiej p. Romanowi Stempińskiemu za 10-lecie pracy w drodze wyjątku 40 proc. pensji. Przyznano również dodatkowe odprawy dla 4-ch byłych pracowników gazowni miejskiej a mianowicie: p. Gryszelowi za 25 lat pracy zł. 2176 gr. 20, p. Andrzejczakowi zł. 924, p. Jaworskiemu zł. 789 gr. 88, p. Dudzińskiemu zł. 456 gr. 22. Uchwalono podział na parcele około 2-ch mórg ziemi miejskiej przy szosie łódzkiej na Tyńcu, celem utworzenia placów budowlanych pod kolonję mieszkaniową pracowników miejskich. Po przewie zabiera głos p. prezydent, wyjaśniając różne sprawy.

Większą dyskusję wywołał fakt, że 150 dzieci nie uczęszcza do miejscowych szkół, z powodu braku miejsc. Uchwalono, ażeby magistrat w jaknajszerszym czasie rozlokował dzieci w szkołach. O g. 12 w nocy przewodniczący był zmuszony zamknąć posiedzenie z powodu braku quorum.

POŻARY W OKOLICY.

W ostatnich dniach mnożą się wypadki pożarów w tutejszej okolicy.

We wsi Zagorzyn kol., gm. Pamięcin u Michałaka Adama spaliła się drewniana stodoła około 20 metrów żyta w słomie, oraz koza znajdująca się w szopie przy stodole. Straty wynoszą 2600 zł.

W tejże wsi u Stanisława Rudowicza spaliła się stodoła. 150 mtr. zboża oraz maszyny rolnicze: młockarnia, sieczkarnia i wialnia. Ogólne straty wynoszą 11.000 zł.

We wsi Pruszków tejże gminy u Jopke Józefa spaliła się stodoła i obora, ok. 60 wozów zboża, narzędzia rolnicze i świnie, straty wynoszą 7760 zł. Pożar przeniół się do zagrody Knopa Wacława, na którego szkoda spaliły się dwie stodoły, około 50 wozów zboża i narzędzia rolnicze. Straty wynoszą 8300 zł.

We wsi Gurdek gm. Iwanowice u Stanisława spaliła się obora murwana. Straty wynoszą 4000 zł. Wszystkie pożary powstały z nieustalonych do tychczas przyczyn.

OFIARY SAMOCHODOWE.

Krysiak Tadeusz zam. przy ul. Górnośląskiej 15 został najechany na szosie Tureckiej przez samochód nr. 80070 ŁD

Na ul. Górnośląskiej została przejechana przez samochód osobowy nr. 80161 ŁD jadący rowerem Sieraszewska Józefa, zam. we wsi Sulisławie gm. Żydów. Poszkodowana w stanie lekkim, umieszczona w szpitalu Św. Trójcy. Kierowca samochodu zbiegł.

Zyd. Teatr „NOWY ARARAT”

Kameralny „Zachodnia 43.

Dziś o godz. 9 15 wiecz'

przebojowy program

Dzień dobry, Kózko!

Teatr W Sali „FILHARMONJI”
Zyd. Narutowicza 20

Dziś przedstawienie zawieszono.

Jutro premiera. Jutro premiera.

„OBŁAKANA”

przy niebezpieczeństwie
zarazenia się
dla ochrony przed
chorobami z przebiegiem
to nabycia we wszystkich aptekach

Częstochowa.

WIEC W PRZYROWIE.

W dniu onegdajszym odbył się w Przyrowie wiec na którym przemawiali b. poseł Piekarski i pp. Leszczyński i Parodowski. Wiec odbył się na runku przy udziale około 1.000 osób.

Po powzięciu odpowiednich rezolucji wiec zakończono okrzykiem na cześć Marszałka Piłsudskiego.

DALSZE WYSTĄPIENIA Z PPS. CKW.

Do naszego oddziału redakcyjnego w Częstochowie napływają w dalszym ciągu listy od rozmaitych osób, które donoszą o swem wystąpieniu z PPS CKW.

Między innymi zgłosił swe wystąpienie z PPS instruktor TUR-u w Rakowie p. Federek. Poza tem jeszcze cały szereg dawnych bojowców PPS zgłasza swe wystąpienie z partji.

POSIEDZENIE KOMISJI WYBORCZEJ

Posiedzenie okręgowej komisji wyborczej w Częstochowie, na której ostatecznie przejrane zostaną zgłoszone listy do sejmu odbędzie się 25 b. m.

Z POSIEDZENIA ZWIĄZKU „PRACA”.

Onegdaj wieczorem w lokalu polskich związków zawodowych „Praca” odbyło się posiedzenie, na którym poza szeregiem spraw organizacyjnych postanowiono podzielić miasto na 10 okręgów, w których rozwinięta będzie akcja wyborcza.

Dalej powzięto uchwałę urzędzenia w najbliższych dniach wielkiego wiecu, którego termin uzależniony jest od przyjazdu delegacji z centrali.

SYTUACJA NA RYNKU PRACY.

Jak się dowiadujemy, jeden z wapieników zawiesił pracę. Również cegielnie wypowiedziały robotnikom pracę, zamykając wcześniej tegoroczną kampanję.

Niepomyślnie wieści nadchodzą jedno cześnie z innych dziedzin rynku pracy. Jak się dowiadujemy robotnicy huty „Stradom” nie otrzymując od dłuższego czasu zapłaty porzucili w ubiegłą sobotę pracę.

NOWY NACZELNIK WIEZIENIA.

Jak się dowiadujemy, w dniu dzisiejszym dotychczasowy naczelnik więzienia w Częstochowie H. Bargiel powrócił na stanowisko pomocnika naczelnika więzienia. Na miejsce naczelnika więzienia mianowano p. Czesława Tadeusza Krzymińskiego.

JUŻ WYSZEDŁ TOM I I I I I

JÓZEF PIŁSUDSKI PISMA - MOWY - ROZKAZY

Wydanie zbiorowe w 8 tomach.

Wydawnictwo Instytutu Badania Najnowszej Historji Polski pod redakcją Michała Sokolnickiego i Juliana Stachiewicza, sekretarz redakcji Władysław Malinowski. Nakładem T-wa Wydawniczego „Polska Zjednoczona” w Warszawie, ul. Nowolipie Nr. 2.

Cena za całość w prenumeracie zł. 96
w miesięcznych splatach po zł. 6.

U W A G A: Pieniądze wpłacać należy tylko na Konto P. K. O. № 22.902. Nikt nie jest upoważniony do pobierania jakichkolwiek wpłat dla wydawnictwa

Zamówienia na prenumeratę składać należy:

Tow. Wydawn. „Polska Zjednoczona”
Warszawa, ul. Nowolipie 2, telef. 540-45 i 2-96.

Paździelnik

23

CZWARTEK

Dziś Seweryna
Jutro Rafała

Wschód słońca	6.13
Zachód słońca	16.29
Wschód księżyca	08.20
Zachód księżyca	17.14
Długość dnia	10.11
Ubyło dnia	6.46

Osobiste.

P. Eugeniusz Richter, zajmujący dotychczas stanowisko p. o. naczelnika wydziału podatkowego magistratu, został obecnie definitywnie mianowany naczelnikiem w I stopniu służbowym urzędników miejskich.

Spis poborowych rocznika 1910.

Dziś, w czwartek, dnia 23 października 1930 r. do spisu poborowych w lokalu biura Policji - Wojskowego (ulica Piotrkowska 212), w godzinach od 8-ej do 15-ej (w soboty od 8-ej do 13.30), winni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1910 roku, zamieszkałi na terenie 4-go komisariatu Policji Państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: I, J, K, i zamieszkałi na terenie 11-go komisariatu P. P., których nazwiska rozpoczynają się od liter: M, N, O, P, R, S.

Inspekcja więzień.

Komisja ministerjalna przybywa do Łodzi.

Jak się dowiadujemy, w dniu jutrzejszym przybywa do Łodzi komisja departamentu karnego ministerstwa sprawiedliwości z inspektorem p. Henrykiem Wapniarskim na czele, która zbada stosunki, panujące w więzieniach łódzkich.

Magistraty bankrutują.

Licytacje w Strykowie i Aleksandrowie.

W ostatnich czasach coraz częściej odbywają się licytacje w magistratach mniejszych miast województwa łódzkiego za niewykupione w terminie zobowiązania. Obecnie zapowiedziane są sprzedaże w magistratach Strykowa na 30 b. m. i magistracie Konstantynowa na 4 listopada.

W obu wypadkach licytowane mają być urządzenia biurowe magistratu. (b)

Konkurencja autobusów.

Unieruchomienie kolejki Sulejów—Piotrków.

Jak się dowiadujemy — z dniem dzisiejszym wstrzymana została na czas nieograniczony kolejka linii Piotrków—Sulejów, z powodu deficytów.

Linia Sulejów — Piotrków w czasie letnim przynosiła dochody, ze względu na to, iż korzystali z niej letnicy. Obecnie, wobec wzrastającej konkurencji autobusów, linia ta przynosi deficyty, sięgające 30.000 zł. na miesiąc, wobec czego utrzymywanie tej linii absolutnie nie kalkuluje się.

Jak słychać — w Warszawie toczą się pertraktacje, zmierzające do sprzedaży linii omawianej ministerstwu komunikacji, dla przewozu towarów. (a)

Przy cierpieniach serca i zwapnieniu naczyń, skłonności do udaru i ataków apoplektycznych, naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” zapewnia łagodne wypróżnienie bez nadwyrężania się. Zadać w aptekach i drogeriach.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: G. Antonowicz (Pabianicka 50), K. Chądziński (Piotrkowska 164), W. Sokolewicz (Przejazd 19), R. Rembieliński (Andrzeja 28), J. Zundelewicz (Piotrkowska 25), M. Kasperkiewicz (Zgierska 54), S. Trawkowska (Brzezińska 56). (p)

Zbliża się dzień wyborów!
Zainteresowanie szerokich mas wzrasta z dniem każdym
Związki i stowarzyszenia rozwijają akcję przedwyborczą.

Jak się dowiadujemy, pełnomocnicy wszystkich list uzupełnili już swe listy, według wskazówek, udzielonych przez przewodniczącego komisji, sędziego Korwina - Korotkiewicza. W ten sposób wszystkie formalności zostały już załatwione. Ponieważ jednak kalendarzyk wyborczy przewiduje, że pełnomocnicy list mają prawo w ciągu 5 dni czynić w

listach wszelkiego rodzaju poprawki, po siedzeniu, na którym rozpatrzone będzie ważność zgłoszonych list, odbędzie się, według ustalonego uprzednio porządku, w dniu 26 b. m. W dniu 30 b. m. wszystkie ważne listy zostaną podane przez przewodniczącego do wiadomości publicznej. (i)

ODEZWY WYBORCZE.

W dniu wczorajszym na mieście rozdawane były ulotki oraz rozklejono afisze komitetów wyborczych, wchodzących w skład Bezpartyjnego Bloku współpracy z rządem. Afisze rozkleiły stowarzyszenia właścicieli nieruchomości oraz związki zawodowe „Praca”. (i)

LUDOWCY I ORTODOKSI

Jak się dowiadujemy, zatarg pomiędzy ludowcami żydowskimi a ortodoksami, który wynikał na tle kolejności kandydatów na listach, zaostriął się tak dalece, że, jak się obecnie dowiadujemy, nie może być mowy o kompromisie. W związku z tem należy się liczyć, że lista obrony interesów gospodarczych żydów w Polsce zostanie wycofana. Ortodoksi pójdą do wyborów samodzielnie, zaś ludowcy zupełnie wycofają się tym razem z akcji wyborczej. (i)

ZATWIERDZENIE LIST POWIATOWYCH.

Listy kandydatów do sejmiku z okręgu Łódź — powiat będą zatwierdzone znacznie wcześniej, aniżeli listy na Łódź — miasto. Mianowicie, posiedzenie komisji pod przewodnictwem prezesa sądu Bełżyńskiego, odbędzie się już w piątek wieczorem. Na posiedzeniu tem zapadną decyzje co do losu list. (i)

AGITACJA WŚRÓD ROBOTNIKÓW.

Dziś w godzinach porannych odbędzie się na terenie fabryk masówki przedwyborcze robotników, organizowane przez delegatów fabrycznych związków włókniarzy „Praca”. Równocześnie, jak nas informują, wiece robotnicze zamierza zorganizować dziś P. P. S. Lewica. (i)

Walki przedwyborcze wśród żydów.
Odezwa cadyka z Aleksandrowa do jego zwolenników.

Walki przedwyborcze wśród żydów przyjmują coraz ostrzejszą formę. Najostrzejsze starcie nastąpi pomiędzy listami wyborczymi sjonistów i ortodoksów. Wczoraj znany i wpływowy cadyk z Aleksandrowa wydał odezwę do swych zwolenników w Polsce w sprawie kandydatury B. Russa.

„Do wszystkich moich zwolenników w Polsce. Z żalem zmuszony jestem donieść Wam, iż dawny nasz zwolennik Benjamin Russ przeszedł do szeregów sjonistycznych.

Wobec tego upraszam i błagam Was, moi zwolennicy, oraz wszystkich tych, którym honor Tory i Żydostwa oraz honor naszego grona są drogie, by nie od-

ważyli się oddać swych głosów podczas wyborów do Sejmu i Senatu na listę Nr. 17, na której figuruje wymieniony Benjamin (Russ) i by głosy swe oddali jedynie i wyłącznie na listę ortodoksów Nr. 18.

Również żony Wasze, dzieci i przyjaciół macie prosić, by za waszym przykładem oddali swe głosy na listę Nr. 18, a nie na 17.

Tym uczynicie zadość moim pragnieniom i wobec wszystkich zadokumentujecie, że szanujecie honor Niebios.

A zato będziecie błogosławieni na wieki. Amen.

Aleksandrów, d. 20/X. 1930 r

Żydzi łódzcy protestują przeciw enuncjacji rządu angielskiego w sprawie Palestyny.

Treść raportu delegata brytyjskiego sir Siphsona i enuncjacja rządu angielskiego co do dalszych warunków odbudowy żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie, wywarły wśród żydów łódzkich wstrząsające wrażenie.

W ciągu wczorajszego dnia odbył się szereg narad, zwołanych przez poszczególne ugrupowania sjonistyczne. Panuje powszechne mniemanie, że stanowisko rządu angielskiego, wyrażone w nowej deklaracji, jest pogwałceniem postanowień mandatu, oraz deklaracji Balfoura, które to dokumenty, jak wiadomo, stanowią podstawę prawną sprawowania przez Anglię rządów w Palestynie.

W tych dniach odbędzie się w Łodzi szereg żydowskich zgromadzeń protestacyjnych, a rezolucje protestacyjne uchwalane będą również na zebraniach przedwyborczych.

Łódzki genjusz za kratą.
Fenomenalny matematyk Finkelstein tym razem się „przerachował“.

Łódzianie pamiętają prawdopodobnie genialnego matematyka Finkelsteina, pochodzącego z naszego miasta, który swą fenomenalną pamięcią budził podziw i kolosalne zainteresowanie. Znał doskonale na pamięć tablice logarytmiczne, podnosił wielocyfrowe liczby do czwartej potęgi, wyciągał bez namysłu pierwiastki trzeciego stopnia i wykonywał wszystkie działania z szybkością, przewyższającą w znacznym stopniu automaty do liczenia.

Ostatnio Finkelstein miał bardzo dobrą posadę. Pracował w państwowym urzędzie statystycznym, a poza tem do rywocz w ministerstwie skarbu przy układaniu budżetu państwowego. Niezależnie od tego wyjeżdżał często z popielami do szeregu miast, przyjeżdżając też często do Łodzi, gdzie popisywał się w sali Filharmonji swym niepospolitym talentem.

Trudno narazie ustalić, co skłoniło

Finkelsteina do zejścia na drogę występku. Przed kilku tygodniami zgłosił się do jednego z kupców warszawskich i oświadczył, że zdobył pierwsze miejsce na przetargu, ogłoszonym przez państwowy urząd statystyczny i otrzymał polecenie dostarczenia kilkuset tysięcy różnych druków. Ponieważ nie ma pieniędzy na złożenie wadium, proponuje więc kupcowi spółkę.

Kupiec, Bernard Wilczur (Długa 53) wiedząc, że Finkelstein istotnie pracuje w głównym urzędzie statystycznym, zgodził się na tę propozycję i wręczył mu 1500 złotych. Z podobną propozycją zwrócił się do szeregu innych kupców, otrzymując od nich poważniejsze kwoty.

W dniu wczorajszym oszustwo wyszło na jaw. Okazało się, że główny urząd statystyczny nie ogłaszał żadnego przetargu, ani też nie polecał Finkelsteinowi dostarczać jakichkolwiek druków. Z polecenia prokuratora sądu okręgowego w Warszawie, genialny matematyk został aresztowany i osadzony w więzieniu przy ul. Daniłowiczowskiej. Sprawa ta wywołała w Warszawie kolosalne zainteresowanie.

Dzień inwalidów.

Inwalidzi wojska polskiego... Gdy potrzeba nagliła, wyruszyli w bój za Polskę. Szumiały im nad głowami chorągwie narodowe. Dosięgnął ich los żołnierski w obronie Ojczyzny. Stąd wieczne i niezniszczalne prawo moralne do serca rodaków. Udekorowani zaszczytnym kalem w obronie Rzeczypospolitej, utworzyli w roku 1926 Legię inwalidów W. P. im. gen. Sowińskiego.

Dnia 26 b. m. obchodzi Legia inwalidów w Łodzi uroczystość poświęcenia własnego sztandaru. Uświetni ją osoba generalnego inspektora armii gen. dyw. E. Rydza - Śmigłego jako zastępcy Naczelnego Wodza.

Niech ten dzień stanie się wspaniałą manifestacją uczuć pracującej Łodzi na rzecz inwalidów wojska polskiego! Niech społeczeństwo otworzy w tym dniu na oścież serca najlepszym i naimieszczęśliwszym ze swych synów, przybywając do Katedry św. Stanisława Kostki! Uroczystość rozpocznie się o godz. 12.30.

TWOJE DZIECI UCZĄ SIĘ W OJCZYSTYM JEZYKU. CZYŚ POMYŚLAŁ O TRAGEDJI MATEK, KTÓRYM OBCA SZKOŁA WYKRADA DUSZĘ DZIECKA?!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą”, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

TEATR

MUZYKA / SZUKA

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj w czwartek i w niedzielę o 4 popoł. po cenach znizonych „Przeprowadzka” K. H. Rostworowskiego. W piątek i niedzielę wieczorem „Papa Kawaler” z J. Winawerem w roli tytułowej.

Sobota wieczorem „Spór o sierżanta Griszę” z J. Woskowskim w roli tytułowej.

TEATR KAMERALNY.

Codziennie o godz. 9 wiecz. frapujący grammat „Maugahm'a „Święty pionien”. Najbliższą, premiera Teatru Kameralnego będzie wyborna, współczesna komedia Verneuil'a „Fotel 47” z Kossocą i Krotkiem w rolach popisowych. Reżyseruje Konstanty Tatariewicz.

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj czwartek, sobota i niedziela ciesząca się niesłabnącym powodzeniem operetka Audra'n'a „Lalka”.

Jutro, piątek dana będzie po raz pierwszy w Teatrze Popularnym, wzięta z życia robotniczego, świetna sztuka K. H. Rostworowskiego „Przeprowadzka”. Ceny znizone.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

ul. Piotrkowska Nr. 295.

W sobotę, dnia 25 bm. o godz. 8 m. 15 w. i w niedzielę, dnia 26 bm. o godz. 4 m. 15 i 8 m. 15, powtórzoną zostanie oryginalna pełna humoru sztuka w 5 akt. ze śpiewami i tańcami p. t. „Rycerze nocy” (hrabianka apaszką).

Przedstawienie dla dzieci.

W nadchodzącą niedzielę, dnia 26 bm. o g. 12 w południe w Teatrze Popularnym w Sali Geyera, wystawiona będzie dla dzieci bajeczka w 3 akt ze śpiewami i tańcami p. t. „Czerwony kapturek”.

TEATR „ARARAT”.

Dzisiaj przedstawienie wspaniałej rewji w 12 obrazach Broderzona, Nadira i Obrzanka: „Dzień dobry kózko!” Początek o godz. 9.15 wiecz.

KONCERT ROBERTA CASADESUSA

Jak było do przewidzenia, koncert genialnego pianisty Roberta Casadesusa wzbudził w sferach muzycznych naszego miasta wielkie zainteresowanie. Koncert odbędzie się w Sali Filharmonij w środę, dnia 29 b. m. o godz. 8.30 wiecz. Artysta wykona perły ze swego bogatego repertuaru.

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ „POLSKIEGO RADJA”.

CZWARTEK, dnia 23 października 1930 r.

11.58—12.05 Sygnał czasu w Warsz. i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05—21.35 Muzyka z płyt gramof. Gramofon i płyty z f. A. Klingbell, Łódź, Piotrkowska 160. 12.35—14.00 Koncert szkolny z Filharm. Warsz. Wykonawcy: Ork. Filharm. pod dyr. J. Oziminskiego, Zofia Rabcewiczowa (fort.), Maurycy Janowski (tenor) i prof. L. Urstein (akomp.). Słowo wstępne wypowie Tadeusz Mayzner. W programie utwory Fr. Chopina i St. Moniuszki. 14.00—14.05 Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 14.30—14.55 Odczyt z Warszawy. 14.55—15.35 Przerwa. 15.35—15.50 Komunikat Ligi Powietrznej i Przeciwigazowej (tr. z W-wy). 15.50—16.15 Odczyt Krajowawczo Turystyczny (tr. z W-wy). 16.15—17.15 Muzyka z płyt gramof. z W-wy. 17.15—17.40 „A Argentyńskie” — opowie prof. Aleksander Janowski (tr. z W-wy). 17.45—18.45 Koncert popołudniowy. Wyk.: Kwartet Warsz. Tow. Muzycznego, Tomasz Jaworski (skrz.) i prof. L. Urstein (akomp.). 18.45—19.10 Rozmaitości. 19.10—19.25 Komunikat Izby Przem.-Handl. w Łodzi, oraz odczytanie programu na dzień następnny. 19.25—19.35 Komunikat sportowy. 19.35—19.55 Prasowy Dziennik Radiowy (tr. z W-wy). 20.00—20.15 Feljton p. t. „Człowiek i blizna” wygł. p. Roman Dąbrowski (tr. z W-wy). 20.15—20.30 Pogadanka techniczna (tr. z W-wy). 20.30—21.30 Muzyka lekka (tr. z W-wy). Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i Marjan Wawrzykiewicz (śpiew). 21.30—22.15 Słuchowisko z Warsz. „Djogen z Synopy i Aleksander Wielki” Wacława Grubińskiego. Słuchowisko poprzedzi dialog pomiędzy autorem i radjofonizatorem. 22.15—22.50 Utwory fortepianowe kompozytorów włoskich w wyk. Wiktoryny Buczi (tr. z W-wy). 22.50—24.00 Komunikaty: meteor., polic., sport, oraz muzyka taneczna z Warszawy.

PIĄTEK, dnia 24 października 1930 roku

11.58—12.05 — Sygnał czasu z Warsz. i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05—13.15 Muzyka z płyt gramof. Gramofon i płyty z f. A. Klingbell, Łódź, Piotrkowska 160. 13.15—13.20 Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.15—15.50 Przerwa. 15.50—16.10 Lekcja języka francuskiego (tr. z W-wy). 16.15—17.15 Muzyka z płyt gramof. z Warszawy. 17.15—17.45 „Jak porzuciłmy szkołę rosyjską” opowie p. Naczelnik Leon Chrzanowski (tr. z W-wy). 17.45—18.45 Koncert Ork. Skotnickiego (tr. z W-wy). 18.45—19.10 Rozmaitości. 19.10—19.25 Komunikat Izby Przem.-Handl. w Łodzi i odczytanie programu nast. 19.25—19.35 Muzyka z płyt gramof. z W-wy. 19.35—19.55 Prasowy Dziennik Radiowy (tr. z W-wy). 20.00—20.15 Pogadanka muzyczna (tr. z W-wy). 20.15—22.00 Koncert symfoniczny z Filharm. Warsz. Wyk.: Ork. Filharm. pod dyr. G. Fitelberga i Robert Casadesus (fort.). 1) Mozart: Symfonia Es-dur. 2) Schuman: Koncert fortepianowy A-moll. 3) Ravel: Bolero. 22.00 Komunikaty: meteorologiczny, polic., sport, oraz skrzynka radjowa techniczna — koresp. bież. omówi i porad technicznych udzieli kier. Wydz. Propagandy P. R. p. Wacław Frenkiel (tr. z Warszawy).

s. † p.

ROZALJA DYLIION

przeżywszy lat 72

po długich i ciężkich cierpieniach zmarła w Łodzi dnia 22-go października 1930 roku

Wyprowadzenie zwłok z kaplicy przedpogrzebowej na starym cmentarzu ewangelickim odbędzie się w piątek dnia 24 października 1930 roku o godzinie 3 1/2 po południu, o czym krewnych, przyjaciół i znajomych zawiadamiają

Rodzeństwo i Rodzina.

Zabójstwo w Łodzi.

Polcja jest już na tropie sprawców.

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych dokonano w Łodzi zabójstwa. W domach rodzinnych łódzkiej huty szklanej przy ulicy Nowej 18-20 mieszkał 46 letni Józef Wiązowski wraz ze swoją przyjaciółką.

Wiązowski, posiadając rewolwer, ogłosił niedawno swym znajomym, że pragnie go sprzedać. W związku z powyższym zgłaszało się doń kilka osób, lecz żadna z nich nie chciała się zgodzić na żadaną przez Wiązowskiego cenę.

Wczoraj rano zjawili się znów u niego jacyś dwaj młodzi mężczyźni, których Wiązowski nie znał zupełnie.

Oświadczyli mu oni, iż słyszeli, że pragnie sprzedać rewolwer, więc przyszedł z nim w tej sprawie pomówić.

Wiązowski pokazał im broń. Przebieg jego rozmowy z nabywcami nie jest dotychczas policji znany.

Stwierdzono jedynie, iż jeden z młodzieńców strzelił z rewolweru do Wiązowskiego,

kładając go trupem na miejscu. Gdy na odgłos strzału nadbiegł jeden z lokatorów domu zauważył on obu młodzień-

ców, którzy wybiegli z mieszkania Wiązowskiego i rzucili się do ucieczki.

Puścił on się za nimi w pogoń, lecz nie zdołał ich przyłapać.

Wkrótce na miejscu zabójstwa zjawiała się policja.

Ze względu na to, iż w czasie, gdy Wiązowski został zastrzelony nikogo nie było w mieszkaniu, dokładnych okoliczności krwawego wypadku nie można było ustalić.

Policja stwierdziła dotychczas jedynie, iż nabywcami rewolweru byli

dwaj groźni łódzcy włamywacze oddawna już energicznie poszukiwani za szereg śmiałych wypraw. Ustalono również, iż w czasie wizyty u Wiązowskiego mieli oni przy sobie broń.

Czy włamywacze celowo zamordowali Wiązowskiego, czy też go postrzelili w czasie manipulowania bronią, dotychczas wiadomo.

Władze energicznie poszukują sprawców zabójstwa i według posiadanych przez nas informacji już natrafili na ich ślad. (d).

Afera wekslowa w Łodzi.

Oszuści zasiedli na ławie oskarżonych.

Władze policyjne przez dłuższy czas prowadziły energiczne śledztwo w związku z wielką aferą kupiecką w Łodzi. Przed kilku miesiącami do firmy „Kac i Goldwasser” przy ulicy Zachodniej 53 zgłosili się dwaj kupcy, którzy przedstawili się jako właściciele składu manufaktur w Warszawie, przy ulicy Dzielnej 10.

Chcieli oni zakupić poważniejszą partię towarów, przyczem zaofiarowali część pokrycia w gotówce, a resztę w wekslach. Wszystkie ich weksle posiadały żyra towarzystwa przemysłowego „Ferma” i „Wytwórni konfekcji męskiej Model w Warszawie”.

Panowie Kac i Goldwasser, nie znając żyrantów, ani wystawców weksli poprosili kupców warszawskich, by im pozostawili akcepty i nazajutrz zgłosili się celem sfinalizowania transakcji.

Właściciele firmy łódzkiej, dzięki swej ostrożności, uratowali towar. Dowiedzieli się bowiem po kilku godzinach że ani „Ferma” ani „Model” wogóle nie istnieją i że weksle rzekomych kupców warszawskich są zupełnie bezwartościowe.

Panowie Kac i Goldwasser zwrócili się do wydziału śledczego. W toku śledztwa okazało się, iż „kupcy warszawscy” zdołali już „nabrać” szereg łódzkich składów manufaktury, między innymi p. Hersza Klajmmana, firmę „Jekson”, p. Sonenberga i innych.

Policji w rezultacie udało się aresztować obu warszawiaków, Zeligę Szwarcenkopfa i Mordkę Dreznera. Przytrzymaono również ich dwóch pomocników.

Wczoraj cała czwórka stanęła przed łódzkim sądem okręgowym. Ze względu na niestawiennictwo dwóch świadków sprawę odroczone.

ZE STOW. TECHNIKÓW.

Łódzkie Stowarzyszenie Techników zawiadania, że w piątek, dnia 24 b. m., punktualnie o g. 20 minut 15 w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Piotrkowskiej 102 odbędzie się posiedzenie techniczne, poświęcone sprawom spawania i cięcia metali, na którym wygłoszone zostaną następujące odczyty:

1. p. Dr. Alfred Szner, prezes Stowarzyszenia dla Rozwoju Spawania i Cięcia Metali w Polsce — słowo wstępne.

2. p. Inż. Piotr Tulacz, dyrektor Stowarzyszenia dla Rozwoju Spawania i Cięcia Metali w Polsce, — „Spawanie jako problem szkolnictwa zawodowego”.

3. p. Inż. Zygmunt Dobrowolski, redaktor miesięcznika Spawania i Cięcia Metali, — „Zastosowanie spawania w konstrukcjach”.

4. p. Inż. Józef Biernacki, kierownik warszawskiego oddziału Stowarzyszenia dla Rozwoju Spawania i Cięcia Metali w Polsce, — „Organizacja Warsztatu Spalniczego”.

5. Dyskusja.

Znakomite Detektory REX

Sfianiały i kosztują zł. 21⁵⁰ obecnie

RADIO-REICHER, Piotrkowska 142
H. GOTLIBOWSKI, Złoterska 30 a
RADIO-LLOYD, Przejazd 8.

PRZYJAZD ZABOTYŃSKIEGO.

Dzisiaj przyjechał do Łodzi znakomity mówca Wł. Zabotyński, aby wieczorem wygłosić odczyt w Sali Filharmonij na temat: „Anglia, Arabowie i Żydzi”.

BENEFIS KAY WHITT.

W dniu dzisiejszym odbędzie się benefis ulubienicy miasta Łodzi Kay Whit w Moulin Rouge. Wystąpi ona z szeregiem nowych szlagierów i monologów, rozśmieszających publiczność do łez. Dyrekcja zapowiada szereg niespodzianek. Wstęp na dzisiejszy wieczór wolny.

s. † p.

Włodzimierz Perzyński

Polskie piśmiennictwo i teatr poniosły bardzo dotkliwą stratę. Jak już doniosły depeşe, nagle, po kilkudniowej zaledwie chorobie, zmarł Włodzimierz Perzyński, jeden z najwybitniejszych autorów dramatycznych i powieściopisarzy.

Perzyński urodził się w roku 1878 w Opocznie, w Radomskiem. Gimnazjum ukończył w Petersburgu, poczem przebywał dłuższy czas w Krakowie, we Włoszech i Paryżu, wreszcie osiadł na stałe w Warszawie.

Na widownię wypłynął po raz pierwszy w czasach „Młodej Polski”, drukując na łamach krakowskiego tygodnika „Życie” swe pierwsze utwory poetyckie. Były to poezje owiane młodzieńszym sentymentem i melancholia. Wkrótce jednak zmienił rodzaj swej twórczości. Jedyny tom wierszy, jaki wydał, stanowi dziś rzadkość bibliograficzna.

Mając lat dwadzieścia rozpoczął pisanie pierwszej swej sztuki scenicznej. Gdy przyniósł pierwszą swą próbkę dyrektorowi Pawlikowskiemu w Warszawie, ten, zachwycony, odrazu zakwalifikował ją i wystawił w ciągu dwóch tygodni. Sztuką tą była „Lekkomysłna siostra” — bezlitosna satyra na podwójną buchalteryj moralności mieszczańskiej. Utwór obiegł wszystkie sceny polskie, wróżąc młodemu autorowi znakomitą przyszłość. W ślad za tym utworem scenicznym poszło „Szczęście Frania”, grane w teatrach do dnia dzisiejszego, oraz „Aszantka”.

Te trzy komedje zapewniły Perzyńskiemu pierwszorzędne stanowisko w polskim teatrze, stawiając jego utwory narówni z pierwszorzędnymi sztukami Zapolskiej i Rittnera.

Po pierwszych powodzeniach Perzyński pisze swe dalsze utwory sceniczne, „Wróg wojny” i „Dzieje Józefa”, które jednakże nie osiągnęły tego powodzenia, co pierwsze. Dopiero „Uśmiech losu” (w której pierwszy akt należy do najlepszych rzeczy jakie kiedykolwiek wyszły z pod pióra tego autora), znów przyniósł mu zasłużony rozgłos i sławę.

Równocześnie z twórczością komediową rozwijała się jego twórczość powieściopisarska. „Michałki z P. P. S.”, „Złoty interes”, „Idealisci”, „Raz w życiu”, „Nie było nas, był las”.

Powieści jego z lat powojennych szczególnie „Klejnoty”, „Prania sumienia”, były wspaniałym odzwierciedleniem powojennego życia, przesuwając przed oczyma czytelnika galerję żywych postaci i sytuacji.

Perzyński był niezrównanym obserwatorem małości życia, przenikliwym i dobrodusznym okrutnym w demaskowaniu człowieka. Utrwalał różne gatunki głupstwa z systematycznością kolekcjonera.

Zgon świetnego pisarza okrył żalobą polską literaturę, a w szerokich sferach społeczeństwa wywołał szczery żal.

Pogrzeb s. p. Perzyńskiego odbędzie się w piątek o godzinie 10-ej i pół zrana po nabożeństwie w górnym kościele św. Krzyża, skąd zwłoki wyprowadzone będą na cmentarz Powazkowski.

Kondukt pogrzebowy zatrzyma się przed gmachem teatrów miejskich. Z bal konu przemówi dyr. Chaberski. Nad trumną na cmentarzu wygłoszone będą również przemówienia.

Pogrzeb odbędzie się na koszt departamentu sztuki, miasta i Związku autorów dramatycznych.

UROCZYSTE OTWARCIE ROKU AKADEMICKIEGO WOLNEJ WSZECHNICZY W ŁODZI.

Jak się dowiadujemy w niedzielę najbliższą odbędzie się w sali rady miejskiej uroczyste otwarcie roku akademickiego Wolnej Wszechnicy w Łodzi.

Na wstępie chóru im. Moniuszki odśpiewa hymn, poczem nastąpi przemówienie dyrektora Viewigiera oraz innych na temat powstania listopadowego, poczem nastąpi część koncertowa.

Na otwarciu to dyrekcja „Wolnej Wszechnicy” wysłała zaproszenia do przedstawicieli wszelkich sfer społeczeństwa. (p)

Przepijamy 12 milionów złotych rocznie.

Łódź produkuje nie tylko manufakturę, lecz i rozmaite napoje alkoholowe. 180 tysięcy butelek z „wodą ognistą” wypuszczamy dziennie na rynek.

Amatorzy trunków alkoholowych, których przecież nie brak w naszym mieście, przeważnie nawet nie wiedzą, iż pija

Łódzka wódka.

pochodząca z fabryki państwowego monopolu spirytusowego przy ul. Rokicińskiej 26.

Fabryka ta nietylko zaspakaja pragnienie wszystkich amatorów „ognistej wody” całego łódzkiego województwa, ale dostarcza również swych wyrobów Częstochowie, Kielcom, Buskowi, Skarżysku, Ostrowowi i innym miastom.

Produkcja jej jest olbrzymia. Wódka w wielu sferach jest, niestety, niemal artykułem pierwszej potrzeby.

Samo województwo łódzkie w ciągu roku od kwietnia 1929 do kwietnia 1930 spożyło

1,557,131 litrów wódki

i spirytusu łącznie. Zakupiony spirytus tylko w minimalnej części szedł na cele lecznicze, resztę pochłonęli prywatni nabywcy, którzy w domu sami sobie przyrządzają najrozmaitsze cytrusówki, waniliówki, czy wiśniówki, dodając do spirytusu pewną ilość wody i innych domieszek.

Za skonsumowany alkohol zapłacono **około 12 milionów złotych.**

Taką więc sumę w ciągu roku wydali na wódkę mieszkańcy naszego województwa!

Cyfra ta mniej więcej odpowiada danym statystycznym, tyżacym się spożycia alkoholu w innych województwach.

Łódzianie ani nie przodują, ani nie idą w tyle za innymi mieszkańcami kraju. Piją tyle, ile inni.

U źródła wódki.

Aby podobać tak olbrzymiemu zapotrzebowaniu łódzka fabryka spirytusowa musi pracować bez wytchnienia.

Gdy zwiedzaliśmy jej zakłady, przekonaliśmy się naocznie jak się szybko i precyzyjnie rodzą nasze „monopolki”.

Zakłady te znajdują się na obszernej posesji przy ul. Rokicińskiej. W głównym korpusie mieszczą się działy filtracji i rozlewni, w oddzielnych przybudówkach magazyny zwożonego spirytusu i wywożonej wódki, dział t. zw. regeneracji węgla, olbrzymie cysterny, maszynownia, kotłownia, jadalnia, żłobek i wreszcie administracja i garaże.

Sama produkcja nawet i dla laika przedstawia się nadzwyczaj ciekawie.

Przedstawimy ją poniżej w kolejnych fazach.

Łódzka fabryka monopolowa otrzymuje spirytus w stanie surowym z rektyfikacji państwowych, względnie prywatnych. Z lwiej części wyrabia 40 i 45 proc. wódkę oraz spirytus leczniczy 95 proc., resztę zaś odstępuje prywatnym fabrykom dla wyrobu likierów lub też dla medykamentów.

Prócz tego zakłady łódzkie wytwarzają również olbrzymie ilości spirytusu skażonego t. zw. denaturatu i gatunku specjalnie przeznaczanego dla celów przemysłowych. Wódkę luksusową, która jest eksportowana zagranicę i cieszy się tam dużym popytem, produkuje wylącznie Warszawa.

Transporty surowego spirytusu, zamówione przez łódzka fabrykę, przybywają do niej bądź bezpośrednio na własne bocznice kolejowe o trzech linjach, bądź też autami ciężarowymi. Po zwożeniu umieszcza się je w znajdujących się w specjalnym budynku gigantycznych zbiornikach o łącznej pojemności miliona 800 tysięcy litrów.

Do oddzielnych zbiorników o pojemności przeszło 150,000 litrów zlewa się pośledniejsze gatunki spirytusu, które idą bezpośrednio do t. zw. skażalni. Wytwarza się z nich przez rozcieńczenie wodą

i dodanie spirytusu metylowego, nafty, barwnika fioletowego i innych domieszek, denaturat.

Wędrowki spirytusu.

Szlachetniejszy spirytus z pierwszych zbiorników przez odpowiednie rury, które swym spletem obejmują wszystkie gmachy, przedostają się do znacznie już mniejszych zbiorników t. zw. rozcieńczalni.

Tam rozcieńcza się spirytus przy pomocy wody i wapna lasowanego. By rozcieńczenie było jednolite używa się maszyny zwanej kompresorem powietrznym.

Z rozcieńczalni spirytus „wjeżdża” po rurach na najwyższe piętro budynku fabrycznego do zbiorników ciśnieniowych. Gdy przechodzi przez znajdujące się tam filtry (spirytus przesącza się przez tkaniny bawełniane) zjeżdża on o piętro niżej, do filtrów węglowych, zwanych bateriami.

Baterje te są naładowane węglem drzewnym, który w czasie wywołwanej reakcji pozbawia spirytus, pewnych bardzo szkodliwych dla zdrowia składników chemicznych.

Z kolei spirytus wędruje jeszcze do następnych filtrów t. zw. piaskowych, w których przesącza się przez piasek kwarcowy.

Filtry węglowe pochłaniają niesłychanie wielkie ilości węgla. By węgiel ten mógł jeszcze użytkować, fabryka posiada specjalny dział

regeneracji czarnych diamentów, w którym zostają one rozgrzane do temperatury 210 stopni i w ten sposób pozbawiane chemicznych składników spirytusu.

Z filtrów piaskowych spirytus przechodzi rurami do zbiorników — wyrównywaczy. Tam ostatecznie wyrównywa się jego procentowa zawartość alkoholu przez dodanie wody dystylowanej z własnego dystylatora o pojemności 1000 litrów.

Ostatni etap.

Gdy zwiedzaliśmy powyżej opisane działy fabrykacji widzieliśmy w nich **wszystko prócz... spirytusu i wódki.**

Alkohol znajduje się tam w ukryciu. Szemrze w gigantycznych zbiornikach, lub odbywa swą podróż w weźwisku rur. Światło dzienne ogląda on dopiero w ostatnim etapie produkcji, w rozlewni.

W powyższym dziale fabrycznym królują niewiasty. W dwóch ogromnych salach pracują wyłącznie robotnice w czerwonych i niebieskich fartuchach i barwnych czepkach.

Spirytus i wódka przybywają, jak wszędzie rurami, butelki zaś zjeżdżają z podaszki już w skrzynkach na t. zw. ślizgach. Ślizgi są to zawrotnie poruszające się na drabinach o małym spadzie wałki, po których skrzynki z butelkami same się spuszcza.

Butelki w rozlewni przedewszystkiem idą do przymusowej kąpieli, następnie są szczotkowane i splukiwane w t. zw. „fontance”.

Dziennie procesom tym podlega **180,000 butelek.**

W czasie, gdy butelki są doprowadzane do higienicznego stanu, spirytus po raz ostatni poddaje się filtrowaniu przez celulozę w maszynach, zwanych minutą.

Po tej filtracji spirytus odbywa swą ostatnią podróż do t. zw. transformatora karuzelowego, z którego robotnice wlewają go do butelek, znajdujących się z drugiej strony tej maszyny.

Przy następnych stołach korkuje się butelki (**jedna robotnica dziennie korkuje 14,000 butelek**), dalej się je lakiuje, zapakowuje w nalepki i wreszcie wywozi.

„Monopolka” jest już gotowa. Wkrótce dostanie się do zadymionej knajpy, czy na prywatną libację i „osłodzi” troski łodzianom.

Oni nie piją.

Prócz powyżej omówionych działów produkcji, fabryka spirytusowa posiada jeszcze olbrzymi magazyn, w którym znajduje się na składzie

2 miliony butelek.

Dalej fabryka posiada jeszcze pięknie urządzone żłobek dla dzieci robotnic, dużą salę, w której wydaje się obiady dla robotników w cenie po 50 gr. i urzędników w cenie po 1 zł. 50 gr., duża biblioteka, czytelnię i inne urządzenia o charakterze społecznym.

Fabryka zatrudnia ogółem 354 robotników i 48 urzędników.

Na tem kończymy przegląd monopolu spirytusowego. Gdy opuszczamy gmach przy ul. Rokicińskiej, z bramy wjazdowej wyrusza transport „monopolu”, przeznaczony już na sprzedaż. Nabywców, niestety, nie zabraknie.

W Łodzi wprowadzicie dotychczas prohibicji nie wprowadzono (prohibicja podobno wpływa dodatnio na wzrost konsumpcji), lecz mimo to alkohol zbiera jak najobfitsze żniwo.

Dol.

Nadużycia budowlane.

Dalszy ciąg rozpraw w sądzie wojskowym.

W dniu wczorajszym, jako w trzecim dniu rozpraw przeciwko mjr. Filamowiczowi, kpt. Hermanowi i por. Wysierskiemu w sądzie wojskowym, przewodniczący przystąpił do dalszego badania świadków.

Pierwszy zeznawał świadek Władzimir Szałcel, były dyrektor i współwłaściciel firmy „Press” obecnie dyrektor państwowych zakładów chemicznych w Mościcach. Świadek zeznał, iż natychmiast po ujawnieniu tej afery, zarząd firmy „Press” zakomunikował szefowi budownictwa, iż są gotowi pokryć wszelkie straty, jakie skarb państwa poniósł. Szefostwo wówczas odpowiedziało, iż do firmy „Press” nie rości sobie żadnych pretensji, gdyż roboty powierzone powyższej firmie zostały wykonane. Mimo to jednak inż. Skrótkowski został z zajmowanego stanowiska w firmie „Press” zwolniony.

Z kolei zeznaje przedstawiciel firmy budowlanej „Michał Janiak”, który oświadcza, iż w roku 1924, między innymi, reprezentowana przez niego firma stawała do konkursu. Firma jego oferowała nakrycie dachów gmachu garnizo-

nu łódzkiego po 1.20 gr. za metr kwadratowy, gdy firma „Press” 4.55 gr. i pomimo tego roboty otrzymała firma „Press”.

Następnie zeznał biegły Alfred Gabel, który na podstawie cennika maksymalnego magistratu miasta Łodzi wyjaśnił sądowi, iż w roku 1924 metr papy dachowej kosztował 37 do 39 gr.

Następnie wskutek niestawienia świadka Tadeusza Kiszczyńskiego, przewodniczący odczytuje zeznania jego żony u sędziego śledczego. Jak wynika z treści zeznań, Kiszczyński znajdując się w październiku 1924 roku w bardzo krytycznej sytuacji materialnej, zwrócił się do niejakiego Wasilewskiego z prośbą o pożyczkę pod zastaw złotych kolczyków i obrączki pewnej sumy pieniędzy. Wasilewski, nie mając pieniędzy, zaprowadził go do oskarżonego kpt. Hermana, który przyjąwszy zastaw pożyczzył mu 40 złotych.

Po pewnym czasie gdy zgłosił się do oskarżonego po wykup zastawionych przedmiotów, ten oświadczył, iż wogóle nie przyjmował żadnych zastawów.

Na tem sprawie odroczone do dnia dzisiejszego do godz. 9 rano. (p)

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi

„SPLENDID”

Ostatnie dni!

RIO RITA

Cudowna pieśń miłości i poświęcenia.

BEBE DANIELS

kreuje postać tytułową, pełnej temperamentu, zmysłowej, kuszącej dziewczyny.

JOHN BOLES

niezrównany bohater filmowy

Najpiękniejsze melodie, wspaniała, wystawa, harmonia kolorów naturalnych. balet ze 100 zgrabnych i powabnych girls.

Początek codz. 6, 8, 10 wiecz. w sob. i niedz. 4, 6, 8, 10 w Pasażartout oraz bilety ulgowe nieważne aż do odwołania.

Ceny miejsc na wszystkie seanse zł. 1, 2 i 3.

W sprawie poborowych.

Jak sprostować pomyłki

Miejscowe władze administracyjne otrzymały nowe zarządzenie w sprawie traktowania poborowych, którzy zostali wcieleni do szeregów razem z rocznikiem, do którego omyłkowo zostali zaliczeni.

O ile szeregowcy tacy dowiodą dokumentami, że należą do młodszego rocznika, który jeszcze nie został powołany do służby, winni być zwolnieni, a odbyta służba zostanie im zaliczona, gdy stawać będą we właściwym czasie do poboru.

O ile taki poborowy chce pozostać w wojsku, traktowany będzie jako ochotnik i podanie jego potraktowane zostanie przychylnie.

O ile poborowy kwestionuje rocznik do którego go zaliczono, ale nie może przedstawić dokumentów, wiek jego określi komisja poborowa, na którą ma być przedstawiony i w wypadku zwolnienia go, jako nie podlegającego jeszcze służbie wojskowej, musi później, gdy zostanie powołany do poboru jeszcze raz stawać na komisji poborowej i uzyskać nową kategorię. (b).

Transporty bawełny przez Gdynię. Miljonowe korzyści dla Polski.-Dostawcy amerykańscy wysyłają rze- czoznawców do Gdyni.-Konieczność uniezależnienia się od Bremy.

Dnia 20 bm. zawinęły do Gdyni statki „Tennessee” i „Magnus” należące do Zjednoczonego Towarzystwa Okrętowego w Kopenhadze (Det Forenede Dampskibs-Selskab, A/S Kopenhagen), wiozące **PIERWSZE TRANSPORTY BAWELNY DO ŁODZI** z pominięciem portów obcych.

Bawełna ta, przeznaczona jest dla spółki akcyjnej N. Eitington i S-ka. Zapoczątkowane transakcję, posiadającą koło salne znaczenie i otwierającą przed Gdynią możliwość stania się portem bawelnianym Polski, a także w razie dalszego rozwoju, portem koncentrującym transporty bawełny dla krajów bałtyckich, a nawet Czechosłowacji.

Jednocześnie w drodze są dalsze statki Zjednoczonego Towarzystwa Okrętowego, wiozące bawełnę amerykańską również dla firmy Eitington, oraz dla spółki akcyjnej Szlesserowskiej Manufaktury.

Również najpoważniejsze zakłady bawelniane jak Schebler i Grohman, Ludwik Geyer, Adam Osser, Karol Hoffrichter i Karol Steinert zakupiły partje bawełny z dyspozycją bezpośredniego załadowania ich do Gdyni.

Jak zaznaczyliśmy, Gdynia wchodzi w nowy okres swojego rozwoju. Jakże istnieją w tej dziedzinie możliwości najlepiej świadczy cyfra. Polski przemysł włókienniczy przerabia rocznie od 325 do 400 tysięcy bel bawełny t. j. od 65 do 80 tysięcy tonn.

Jeśli uwzględnimy, iż w roku 1929 ogółem przywieziono przez Gdynię 218 tonn, (wywieziono aż 2402 tonny) to pełne skoncentrowanie transportów bawełny tylko do Polski, podniosłoby intensywność przywozów przez Gdynię o 20 proc. Oczywiście dla rozwoju portu gdyńskiego, który posiada 10-krotnie wyższy przywóz od wywozu, miałoby to pierwszorzędne znaczenie, przyczyniając się jednocześnie do obniżenia wszystkich frachtów na Gdynię.

Bezpośredni przywóz bawełny posiadałby również wielki wpływ na inne dziedziny. Koleje państwowe zarobiłyby

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

NOWA PLACÓWKA HANDLOWA W ŁODZI.

W ubiegłym tygodniu powstała na terenie Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 1, róg Piotrkowskiej, koncesjonowana sala pośredniczo - licytacyjna, która już od 12 października r. b. rozpoczęła normalne urzędowanie.

Jest to pierwsza tego rodzaju instytucja, która udziela natychmiastowej pomocy finansowej i zaliczek za otrzymane przedmioty przyjęte do sprzedaży lub w komis.

Sala pośredniczo - licytacyjna ma za zadanie udzielanie porad prawnych przy kupnie rzeczy, lub przedmiotów używanych czy też sprzedawanych, aby położyć kres dotychczasowej spekulacji niepowołanych elementów.

Biurowo jest pod fachowym kierownictwem znanego na terenie Łodzi kupca p. M. Filipowskiego, który ze swej strony dołoży wszelkich starań, aby zadowolnić szeroką klientelę.

Kto wiec ma coś do sprzedania, kupna lub odania w komis niech spieszy do biura Koncesjonowanej Sali pośredniczo - licytacyjnej, która mieści się w lokalu przy ul. Andrzeja Nr. 1, róg Piotrkowskiej, tel. 221-67.

Lekarz-dentysta
FANNY HOROWICZ
powróciła
i przyjmuje od 10-1 Cegielniana 25
tel. 108-26 oraz od 3-7 w Lecznicy
Piotrkowska 294, tel. 122-89

by na przywozach, przywoząc bawełnę bezpośrednio z portu, a nie jak dotychczas, gdy idzie ona przez Bremę, około 5 milionów złotych. Poza to pozostałyby w Polsce pieniądze, wydatkowane na koszty przeładowania, które oceniane są na milion złotych. Dalej opłaty za magazynowanie oraz rozmaite inne czynności, które dałyby dodatkowy milion. Nie trzeba zaznaczać, iż wpłynęłoby to na podniesienie stopnia zatrudnienia w Gdyni. Dotychczas przekazujemy znaczną część tych sum zagranicę, ze szkoda dla naszego bilansu płatniczego.

Uprzytomnijmy sobie, iż nielatwą sprawą jest skierowanie, już w pierwszym okresie, całego zapotrzebowania bawełny bezpośrednio do Gdyni. O ile jednak uda się, już w pierwszym roku skoncentrować w Gdyni przewóz cho-

Postulaty podatkowe kupców będą przedłożone ministerstwu przez delegację kupców.

W tych dniach udaje się do Warszawy do ministerstwa skarbu delegacja centralnego stowarzyszenia kupców i przemysłowców województwa łódzkiego, celem przedłożenia i ustnego umotywowania obszernego memoriału, dotyczącego aktualnych spraw podatkowych.

W pierwszym rządzie delegacja przedstawi ministerstwu, iż dokonane przez władze skarbowe na terenie Łodzi wymiary podatku dochodowego na rok 1930 są za wysokie i przekraczają możliwości płatnicze łódzkiego kupiectwa. — Delegacja wskaże na fakt, iż tegoroczne wymiary pod względem wysokości nie ustępują, a nawet w wielu wypadkach przekraczają zeszłoroczne. Jest rzeczą oczywistą, iż mamy tu do czynienia z objawem nienormalnym, gdyż rok bieżący na skutek kryzysu jest dla handlu, a szczególnie branży włókienniczej, wybitnie deficytowy.

Sytuację tę należy ocenić również ministerstwo, określając dla celów wymiaru podatkowego stawki przeciętnej dochodowości znacznie niższe, aniżeli w ubiegłych latach. Szczególnie wydatne obniżenie stawek nastąpiło dla handlu i przemysłu włókienniczego. Tem nie mniej dokonane w Łodzi wymiary są bardzo wysokie. Zdarzyły się wypadki, że został wymierzony podatek dochodowy firmom, którym w okresie podatkowym

Wojna o przedzę.

Na dzisiejszą konferencję w ministerstwie przemysłu i handlu, w sprawie rozpatrzenia dezyderatów, wniesionych przez średni i drobny przemysł włókienniczy o obniżenie cła przy imporcie zagranicznej przędzy bawelnianej, udają się następujący delegaci:

Dyrektor Związku przemysłu włókienniczego inż. Szrednicki (wielki przemysł), dyr. Paweł Biederman (zrzeszenie przedzalników), p. Dawidowicz i dr. Poznański (krajowy związek), dyr. Biberger, Gliksman i p. Rosen (Stowarzyszenie fabrykantów), inż. Emil Hirsberg i dyr. inż. Kinnel (Związek przemysłu dzianego), dr. Damm i p. Rosenfeld (Stowarzyszenie fabrykantów pończoch) oraz z ramienia izby przemysłowo - handlowej dr. Berkowicz.

Poza to wezmą udział w konferencji przedstawiciele warszawskich centralnych organizacji handlowych oraz delegat „Lewiatana”. Konferencja wyznaczona została na godz. 10 i pół przed południem.

ciąży 100.000 bel, to oczywiście na początek będzie to poważnym sukcesem. Narazie pierwsze już transporty przez Gdynię wzbudziły zainteresowanie poważnych amerykańskich domów bawelnianych. Rozpoczęto studia nad możliwościami magazynowania bawełny w Gdyni i w najbliższym czasie domy bawelniane wydelegują swoich rzeczoznawców do Gdyni.

Oczywiście doświadczenia, poczynione przy pierwszych transportach bawełny, dadzą materiał do usunięcia usterek i braków w istniejących urządzeniach portowych i komunikacyjnych. Wobec jednak państwowej doniosłości Gdyni, nie ulega wątpliwości, iż rząd uczyni wszystko, ażeby nasz jedyny port podnieść do stopnia **JEDYNEGO PORTU BAWELNIANEGO NA BAŁTYKU**.

ogłoszono upadłość. O stonniu niezadowolenia wymiarami świadczą masowe rekursy, które zaczęły napływać bezpośrednio po dokonanych wymiarach. Z uwagi na powyższe stowarzyszenie prosi, aby ministerstwo ze swej strony spowodowało liberalne załatwienie odwołań przez komisję odwoławczą.

Poza to delegacja poruszy sprawę 1-procentowej ulgowej stawki podatku obrotowego dla hurtu, nieprowadzącego prawidłowych ksiąg. Ulga ta, uzyskana przez kupiectwo na skutek długotrwałych starań organizacji gospodarczych, stała się całkowicie iluzoryczną, jak to obecnie wynika z dokonanych wymiarów. Początkowo bowiem petenci, zabiegający o uzyskanie powyższej ulgi, w myśl rozporządzenia ministerstwa, załączali do podań wykazy swych hurtowych odbiorców. Urzędy skarbowe sprawy te przesyłały do izby, która zażądała od płatników dodatkowych wyjaśnień w postaci wyciągów z kont, duplikatów rachunkowych, zapisków i t. p. Dostarczenie tych dowodów dla kupców, nieprowadzących ksiąg handlowych stało się warunkiem nie do spełnienia. Na skutek tego olbrzymiej większości hurtowników ulga nie została przyznana. W sprawie tej stowarzyszenie również będzie prosić o pomoc ministerstwa.

W nofesiku businessmana.

SPÓLKI AKCYJNE PRZEMYSŁU DRZEWNEGO w Polsce rozporządzają ogółem kapitałem zakładowym w wysokości prawie 47 milj. zł., w czym udział kapitału zagranicznego wyraża się sumą ok. 6,5 milj. zł. Najsilniej zaangażowana jest Szwajcaria (przeszło 1 milj. zł.) potem Czechosłowacja i Anglia (ok. 900 tysięcy zł.).

EKSPORT MEBLI GIETYCH rozwijał się we wrześniu i pierwszej połowie października r. b. pomyślnie. Wprawdzie dotychczas eksport do Ameryki zmniejszył się znacznie wskutek zwwyżki stawek celnych w Stanach Zjedn. oraz niepokojów politycznych w Ameryce Południowej, jednakże nowo zdobyte rynki zbytu w Afryce oraz Australii wyrównują te straty.

ZRZESZENIE PRODUCENTÓW DROŻDZY obniżyło cenę drożdży ze zł. 4,20 na 3,10 za 1 kg. pragnąc tym sposobem przyczynić się do potaniaenia produktów pierwszej potrzeby.

PRZEMYSŁ BIELSKI wykazał w ciągu września dalszą poprawę stanu uruchomienia. Zarówno w dziale przedziałniczym jak i tkalniczym uruchomienie maszyn przekroczyło 100 proc., gdyż wiele fabryk pracuje na dwie zmiany. Zamówienia, zarówno krajowe, jak i zagraniczne napływają obficie. Eksport wzniósł się nieco w porównaniu do sierpnia, szczególnie do krajów Bliskiego Wschodu. Natomiast wywóz do Ameryki zaznaczył lekką spadkę.

Ani grosza kredytu
bez zasięgnięcia informacji w Biurze
„WYWIAD KREDYTOWY”
Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą.
CEGIELNIANA 15, tel. 129-30, dawniej Wólczańska 17.

Upadłości i nadzory.

Na ostatniej sesji sąd rozpatrywał sprawę upadłości Moszka vel Maurycego Jakubowicza, prowadzącego wyrób konfekcji przy ul. Nowomiejskiej nr. 17. Jakubowiczowi sąd ogłosił upadłość w dniu 22 marca r.b. Chwilę otwarcia upadłości sąd oznaczył na dzień 15 grudnia 1929 r. tymczasowo.

W dniu 12 lipca r.b. odbyło się zebranie wierzycieli z upadłym. Pełnomocnik upadłego apl. adw. Grinberg zaproponował następujące warunki układu: 15 proc. wszystkich wierzytelności, rozłożonych na trzy równe półroczne raty z tem, że pierwsza rata będzie płatna w rok po uprawomocnieniu się wyroku, oraz wyraził zgodę na zabezpieczenie tych zobowiązań hipotecznie.

Ogólna suma wierzytelności sprawdzonych i przyjętych do masy wynosiła 22.277, 75 zł. reprezentowana przez 26 wierzycieli. Za układem głosowało 16 wierzycieli, reprezentujących sumę 18.092 zł., 58 gr.

Przeciwko układowi głosowało 8 wierzycieli na sumę 3437 zł. 17 gr. Prócz tego przeciwko temu układowi założył sprzeciw adw. Abramowicz, pełnomocnik firmy „J. Perle” i in. W sprzeciwie tym zarzucał, że bilans, sporządzony przez upadłego Jakubowicza jest nierzetelny, co wynika chociażby z tego, że nie figurują w nim niektórzy z wierzycieli, biorący udział w zebraniu celem wyboru syndyka.

Sąd postanowił sprzeciw pozostawić bez uwzględnienia, a układ zawarty w dniu 12 lipca r.b. pomiędzy Moszkiem Jakubowiczem a jego wierzycielami zatwierdzić oraz uznać Jakubowicza za godnego przywrócenia mu czci kupieckiej.

Komisja odwoławcza dla podatku obrotowego.

W bieżącym tygodniu rozoczęła urzędowanie komisja odwoławcza do spraw podatku przemysłowego przy izbie skarbowej. Z uwagi na olbrzymią liczbę rekursów pracę komisji będą się odbywać w przyspieszonym tempie. Komisja urzęduje w poniedziałek każdego tygodnia.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool , 21 października.
Bawełna amerykańska — zamknięcie: październik 5,63, listopad 5,62, grudzień 5,69, styczeń 5,75, luty 5,79, marzec 5,84, kwiecień 5,90, maj 5,96, czerwiec 5,99, lipiec 6,05, sierpień 6,08, wrzesień 6,10, Loco 5,84.
Liverpool , 21 października.
Bawełna egipska — zamknięcie: listopad 8,54, grudzień 8,61, styczeń 8,65, marzec 8,84, maj 9,03, lipiec 9,20, Loco 9,55.
Aleksandria , 21 października.
Bawełna egipska — zamknięcie. Sakellaridis: listopad 17,32, styczeń 17,75, marzec 18,12, maj 18,52, lipiec 18,90.
Ashmouni : październik 11,13, grudzień 11,32, luty 11,58, kwiecień 1,93, czerwiec 12,22.
Nowy Orlean , 21 października.
Bawełna amerykańska — zamknięcie: październik 10,29, grudzień 10,56, styczeń 10,62, marzec 10,85, maj 11,06, lipiec 11,25, Loco 10,25.
New York , 21 października.
Bawełna amerykańska — zamknięcie: październik 10,35, listopad 10,37, grudzień 10,55, styczeń 10,65, Loco 10,50.
Kontrakty: październik 10,31, listopad 10,32, grudzień 10,51, styczeń 10,64, luty 10,74, marzec 10,85, kwiecień 10,97, maj 11,10, czerwiec 11,19, lipiec 11,30, sierpień 11,39.

Lek. dent.
H. Lewita-Fuehs
Piotrkowska 50.
Przyjmuje od 11-1 i od 3-6.

Giełda pieniężna.

Warszawa, 22 października.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie na dewizy było normalne przy tendencji utrzymanej. Dolarem gotówkowym obracano po kursie 8.93 i pół wypłata telegraficzna na New Jork 8.92. Notowano dewizy: Bruksela — 124.42, Gdańsk — 173.37, Amsterdam — 359.31, Budapeszt — 156.12, Londyn — 43.34 i pół New Jork — 8.911, Paryż — 35.01 i pół, Sztokholm — 239.50, Zurveh — 173.18. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin — 212.59. W obrotach prywatnych banknoty dolarowe — 8.94 i 3/4, rubel złoty — 4.76 i pół, rubel srebrny — 1.83, bilon — 0.87, czerwonec — 5.60.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była słaba dla akcji Banku Polskiego, mocniejsza zaś dla akcji Kluczewskie Fabryki Papieru i Węgla. Notowano: Bank Polski 154 — 153.25, Węgiel 35 i pół, Klucze — 97. Ponadto dokonano kilku drobnych transakcyj następującymi akcjami: Cukier — 34, Lilpopy — 22 i pół, Modrzejów — 7 i pół, Starachowice — 11 i 3/4, Pocisk — 2, Ursus — 2, Borkowski — 3, Spirytus — 21.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie państwowych pożyczek panowała tendencja słabsza dla pożyczki inwestycyjnej i dolarówki, dla pozostałych — utrzymana. Notowano: 4 proc. pożyczka premjowa inwestycyjna 101 i 3/4 — 99 — 99.50, 5 proc. pożyczka dolarowa — 53 — 54 i pół, 10 proc. pożyczka kolejowa — 104, w dziale prywatnych papierów lokacyjnych obrotów dokonano 8 proc. listami m. Warszawy. Naogół panowała tendencja utrzymana, zarówno dla papierów ziemskich jak i miejskich, przy obrotach normalnych. Listy prowincjonalne w większym zaofiarowaniu przy braku nabywców. Notowano: 5 proc. L. Z. m. Warszawy — 55 i 3/4 — 55 i pół, 8 proc. L. Z. m. Warszawy 71 i 3/4 — 71 i 1/4 — 71 i pół, 8 proc. m. Czestochowy — 62 i 3/4, 8 proc. m. Łodzi — 66 — 65 i pół, 10 proc. m. Radomia — 76, 10 proc. m. Siedlec — 76, 5 i pół proc. obligacje m. Warszawy z 1926 r. — 49 i pół, 6 proc. obligacje m. Warszawy 1926 r. VIII i IX em. — 50. Drobne transakcje a nienotowane: 3 proc. pożyczka budowlana — 49, za 4 i pół proc. listy m. Warszawy chciano płacić 51 i pół.

RECE MAŁYCH POLAKÓW ZAGRANICĄ WYCIĄGAJĄ SIĘ DO POLSKI PO ELEMENTARZI

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą”, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

Spór o pensję dyrektora. Charakterystyczna sprawa w sądzie apelacyjnym.

W październiku 1927 r. Ryszard Eberling, wystąpił ze skargą powodową przeciwko sp. akc. dla handlu i wyrobu towarów jedwabnych i bawełnianych Maurycego Taumana o zasądzenie 3500 dolarów należności za pracę.

Tło sprawy przedstawiało się następująco: Eberling od dnia 15 marca 1927 r. zajmował w pozwanej spółce stanowisko dyrektora (kierownika fabryki) i stosownie do pisemnej umowy miał otrzymywać pensji miesięcznej 200 dolarów, płatnej 25-go każdego miesiąca.

Pozwana firma już do grudnia 1925 r. pozostała winną Eberlingowi 3500 dolarów tytułem pensji, co sama w liście wystosowanym do Eberlinga przyznała jednak wobec chwilowego braku pieniędzy sumy tej nie uiszczała.

Z tego też powodu Eberling, po daremnym wyczekiwaniu, otrzymania należności od pozwanej spółki, zwrócił się do sądu o zasądzenie na jego rzecz 3500 dolarów.

Na rozprawie w sądzie okręgowym w dniu 17 stycznia 1929 r. adw. Jasiński w imieniu pozwanej firmy wnosił o oddalenie powództwa, wyjaśniając, iż list u-

stalający pensję powoda na 200 dolarów miesięcznie pochodził od Maurycego Taumana osobiście nie zaś od spółki akcyjnej, która w danym wypadku nie może płacić osobistych zobowiązań Taumana, tembardziej, iż list ten napisany był przez Taumana przed zawiązaniem Sp. Akc.

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 17 stycznia 1929 r. powództwo oddalił, uważając je za nieudowodnione, ponieważ, jak wynikało z aktu spółki Tauman zobowiązał się wszelkie pasywa dawnej firmy „Dom Handl. Maurycy Tauman” pokryć z własnych funduszy, zaś zobowiązanie to zaciągnięte zostało przez Taumana osobiście, a nie sp. akc. i dlatego nie może być mowy o zasądzeniu powództwa od pozwanej Sp. Akc.

Na wyrok ten pozwany odwołał się do sądu apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny jednak przyznał częściowo słuszność żądania powoda i zasądził powództwo w sumie 3.000 dolarów, przyczem zasądził również na jego rzecz kosztów sądowych 1080 zł. oraz za prowadzenie sprawy 1109 zł., zaś resztę powództwa oddalił.

„Czarnocin musi zginąć!” Niezwyczajnego zbrodniarza skazano na 3 lata więzienia.

Stanisław Staniaszek, mieszkaniec Czarnocina pod Łodzią, zniechęcił wszystkich mieszkańców swej rodzinnej osady. Nienawiść ta miała pewne podstawy. Staniaszek zawiódł się bowiem na kilku swych sąsiadach, z którymi go łączyły najrozmaitsze sprawy osobiste i handlowe i wówczas doszedł do wniosku że

Czarnocin powinien ulec zupełnej zagładzie, podobnie, jak biblijna Sodomia i Gomora.

— Nasza wieś — mówił — jest siedliskiem fałszu i rozpusty. Prócz mnie nie ma w niej ani jednego porządnego człowieka i dlatego powinna ona zupełnie zginąć!

Staniaszek nie ograniczył się tylko do groźb i przystąpił do niszczycielskiej akcji.

Pewnej nocy zakradł się pod zagrodę Józefa Jaromiaka i wzniecił pożar.

Podpalacz był przekonany, iż puści z dymem całą wieś. Zawiódł się jednak w swych zbrodniczych przewidywaniach. Energiczna akcja drużyn strażackich, zmobilizowanych z całej okolicy, dała konkretne wyniki.

Nad ranem pożar stłumiono.

Pastwą ognia padły jednak wszystkie budynki, stanowiące własność Jaromiaka i jego sąsiada Jana Ambroziaka.

Dochodzenie policyjne ujawniło sprawę podpalenia. Staniaszek został aresztowany. Sąd okręgowy skazał go na 4 lata c. więzienia, apelacyjny zaś zmniejszył mu karę do dwóch lat.

Niedawno Staniaszka wypuszczono na wolność. Wrócił on znów do Czarnocina, nie rezygnując ze swych niszczycielskich planów.

W kilka dni po jego przyjeździe w osadzie tej odbywała się zabawa. Staniaszek zaczął się pod drzwiami karczmy. Gdy ukazał się w nich najbardziej przez niego zniechęcony Stanisław Jaszczyk Staniaszek cisnął weń duży kamień. Jaszczyk, ugodzony w głowę, upadł na ziemię i stracił przytomność.

Przewieziono go do szpitala w którym przez szereg miesięcy znajdował się na kuracji.

Staniaszek zbiegł. Policja odszukała go po paru tygodniach i znów osadziła w więzieniu.

W dniu wczorajszym S. stanął przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem sędziego Wileckiego, w asyście sędziów Taubenszlaka i Łozińskiego.

Staniaszek na sprawie nie przyznał się do krwawego czynu. Świadkowie udowodnili jednak jego winę.

Sąd skazał zbrodniarza na 3 lata więzienia.

Przedwiośnie.

Legjon potępieńców.

„Legion Potępieńców” należy uważać za wydarzenie niecodzienne, jeśli wziąć pod uwagę treść filmu, mistrzowska wprost gra aktorów, wystawne tło, na jakim się akcja tego filmu rozgrywa.

Wojna światowa... Eskadra lotnicza francuska, w skład której wchodzi jednostki nie mające nic do stracenia... prócz życia. Legion Potępieńców — ludzie, którzy kpią sobie z nieprzyjacielem, z niebezpieczeństwem, grożącym na każdym kroku.

A na tem tle przejmującego zgroza obrazu wojny, brawurowych, graniczących z szaleństwem lotów w przestworzach, na tle bohater-skich zmagaj z nieprzyjacielem, na tle obłąkanego poprostu szukania ukojenia w ramionach śmierci — na tem ścinającym krew w żyłach tle — bezgraniczna, żywiołowa, pełna gorących akcentów i niewysłowionego uroku miłość dwojga ludzi: dziennikarza - lotnika, szukającego zapomnienia w niebezpieczeństwie oraz kobiety patriotki, narażającej swe życie dla chwały ojczyzny. Role główne kreują Gary Cooper i Fay Wray.

ZEBRANIE PRZEDWYBORCZE NAUCZYCIELI SZKOŁ ŚREDNICH.

W dniu 24 października o godz. 19-iej odbędzie się w lokalu Ligi Mocarstwowe go rozwoju Polski (Al. Kościuszki 17, poprzednia oficyna II piętro) zebranie nauczycieli łódzkich szkół średnich dla omówienia sytuacji w związku ze zbliżającymi się wyborami do sejmiku i senatu.

Referat ekonomiczny wygłosi prof. uniwersytetu poznańskiego. Referat polityczny — dr. Bolesław Fichna

Fatalny upadek

Przed domem przy ulicy Sierakowskiego Nr. 21 potknął się i upadł na bruk uliczny 19-letni Waław Raczkowski, zamieszkały przy ulicy Klonowej Nr. 19. Doznał on dość ciężkich obrażeń cieleśnych. Pogotowie przewiozło go do domu.

Krwawy napad

Przed domem przy ulicy Zgierskiej Nr. 17, na zecera Jana Andrzejaka, zam. przy ulicy Jesionowskiej Nr. 7, napadli jacyś młodzi mężczyźni, uzbrojeni w noże. Zadal mu oni kilka dość ciężkich ran.

Andrzejakiem zaopiekowało się pogotowie. Tła napadu dotychczas nie ustalono. Sprawcy nie zostali ujęci.

Dr. Leon Szyfman

Zielona 3, tel. 106-72

powrócił.

Lek. dent.

Z. Bielakowska

powróciła Killińskiego 113, róg Nawrot.

Telefon 148-27 (windal).

Przyjmuje od 10-1 i 4-7.

Nieście pomoc najbiedniejszym!

DŹWIĘKOWY TEATR ŚWIETLNY

CASINO

Dziś i dni następnych!

Kto pragnie podziwiać daleki, nawpół dziki, a jednak tak piękny kraj, ten musi obejrzeć film Fox'a,

„Romans nad Rio Grande”

w którym

Mary Duncan, Mona Morris, Warner Baxter

oraz Antonio Moreno

ośniewają grą i śpiewem.

Oryginalne meksykańskie melodie, wspaniałe sceny zwyczajowe, żywiołowe tempo akcji.

Początek seansów o g. 4.30, 6, 8 i 10 w., w sobotę i niedzielę poranki od g. 12-3 po cenach najniższych.

LUONA Dziś i dni następnych!

Arcydzieło pełne pogody uroku, uśmiechu, sentymentu, pikanterji i komizmu

„WIOSNA W PRATERZE”

Arcywesołe przygody młodych buńczucznych oficerów, serdeczna „Pierwsza miłość” słodkiego wiedeńskiego dziewczęcia.

W rolach głównych:

LILIAN ELLIS i WERNER FUETTERER

Wspaniała ilustracja muz. wielkiej orkiestry symf. pod dyr. Leona Kantora Pocz. seansów o godz. 4 po poł., w sob i niedz, o godz. 12-iej w poł. — Ceny miejsc popularne, na pierwszy seans od 1 zł., w sob. i niedz. od od. godz. 12 do 3 po południu po 75 gr. i 1 zł.

Sport.

Wyjazd piłkarzy do Pragi.

W piątek po południu polskie reprezentacja piłkarska wyjeżdża do Pragi na ostatni mecz z cyklu rozgrywek o puchar środkowo-europejski z Czechosłowacją.

Zaznaczyć należy, że nawet porażka nie zmieni tabelki, w której Polska zdobyła puchar już definitywnie.

Mecz prowadzić będzie sędzia p. Langenus.

Wraz z drużyną jadą pp. Izdebski, Przeworski i Kuchar T.

W składzie naszego zespołu zaszły pewne zmiany i obecnie przedstawia się on następująco: Fontowicz (Warta), Martyna (Legja), Bulanow (Polonia), Nagraba (Garbarnia), Chruściński, Mysiak (Cracovia), Radojewski (Warta), Pazurek I (Garbarnia), Smoczek (Garbarnia), Staliński (Warta), Sperling (Cracovia), zapasowi: Kisielewski (Polonia) i W. Kuchar (Pogoń) i Herbstreich (ŁTSG).

Decydujący mecz

IKAPE.—AZS.(Poznań) w sobotę w Warszawie.

W nadchodzącą sobotę i niedzielę od będzie się dalszy ciąg zawodów o mistrzostwo Polski w grach sportowych. W sobotę w koszykówce drużyn męskich, mistrz Łodzi, Poznański zmierzy się w decydującej rozgrywce z mistrzem Wielkopolski Akademickim związkiem sportowym w Warszawie.

Prawdopodobnie, tego samego dnia rozegrany zostanie trzeci mecz w szczypiorniaku pomiędzy Cracovią a Pogonią (Katowice), również na boisku neutralnym.

W niedzielę, w koszykówce męskiej Polonia (Warszawa) walczyć będzie ze zwycięzcą sobotniego meczu Ikafe — AZS, w Warszawie. Będzie to pierwszy mecz finalistów. W Krakowie rozegrany zostanie mecz w koszykówce drużyn żeńskich Cracovia — AZS (Warszawa).

Dookoła zawodów z Łotwą. Skład reprezentacji Polski został zmieniony.

W nadchodzącą niedzielę rozegrany zostanie mecz piłkarski między państwami Polska — Łotwa. Drużyna łotewska, która przybywa w swym najlepszym składzie, a jest bardzo silna, w roku bieżącym pokonała Finlandję 3:0, a Estonję 3:2, zaś w roku ubiegłym wygrała z Szwecją. Ich mistrz, RFK., wygrał z Hakoahem 2:1, Wartą 5:1, Malmo 3:1, TIK. 3:1 a z Europą przegrał 0:1.

Łotysze przybywają w sobotę o godzinie 6.30 rano pod kierunkiem prezesa p. Ruiga i pp. Redlichsa i Lapinsa. W skład drużyny wchodzi: Vizla, Laumanis, Gravalis, Berzins, Kronlaks, Roze, Clumentals, Priede, Petersons, Seibels, Javlovs, zapasowi: Stankis, Dembrevis i Jenicks.

W składzie drużyny polskiej na mecz z Łotwą zaszły pewne zmiany, gdyż Wisła niespodziewanie i niewytłumaczenie odmówiła swych graczy. Wobec tego kapitan związkowy ustawił skład jak poniżej: Othinowski (Cracovia), Konkiewicz (Garbarnia), Gałeczki (ŁKS), Szaller (Legja), Wojciechowski (Warta), Deutschman (Pogoń), Szczepaniak (Polonia), Nawrot (Legja), Malik (Polonia), Ciszewski (Legja), Bator (Garbarnia), zapasowi Cebulak (Legja), Zukowski (Legja), Pazurek II (Polonia), Miaczyński (Polonia). Mecz prowadzić będzie znany sędzia p. Birlem.

Raid motocyklowy

kierowany przez radjostację łódzką.

W nadchodzącą niedzielę nastąpi oficjalne zakończenie sezonu motocyklowego w Łodzi przez sekcję motorzystów „Unionu”. Na zakończenie sezonu organizuje stow. sport. „Union” imprezę we wnętrzu - klubową, pierwszą tego rodzaju w Polsce. Odbędzie się mianowicie „raid kierowany przez radjostację łódzką”.

Jest to inowacja w sporcie motorowym i próba oczekiwana jest przez świat sportowy z kolosalnym zainteresowaniem.

Raid ten polega na tem, że motorzyści podzieleni są na grupy, z których każda zaopatrzona jest w odbiornik radiowy - lampkowy. Radjostacja łódzka podawać będzie instrukcje dla każdej z

grup z osobna, następnie wszystkie grupy będą skierowane różnymi drogami do wspólnego celu — mety.

Raid motocyklowy kierowany przez radjostację posiada specjalny regulamin. Zbiórka zawodników nastąpi w niedzielę o godzinie 7-ej rano, start nastąpi o godz. 8-ej. Miejsce startu będzie podane przez radjostację łódzką, jak również w ostatniej instrukcji podane będzie miejsce mety.

Zainteresowanie pierwszą tego rodzaju próbą wśród motorzystów łódzkich jest kolosalne, spodziewać się również należy rekordowej ilości zgłoszeń. Szczegóły tej sensacyjnej próby przy niesie dzisiejszy „Express Wieczorny”.

FREYER STARTUJE W KOSZYCACH.

Mistrz Polski w maratonie, B. Freyer z Cracovji weźmie udział w biegu maratońskim w Koszycach (Czechosłowacja) w dniu 26 b. m.

SHY

POLSKI
100% film dźwiękowo-
śpiewny i mówiony

Niebezpieczny

Romans

podl. powieści **Andrzeja Struga.**

W rolach głównych:
Bogusław Samborski
Betty Amann.

Piosenki w wykonaniu
chóru W. DANA.
Orkiestra pod dyr. **H. Golda.**

Wkrótce.

Czytajcie „EXPRESS WIECZORNY”

ja), Bator (Garbarnia), zapasowi Cebulak (Legja), Zukowski (Legja), Pazurek II (Polonia), Miaczyński (Polonia). Mecz prowadzić będzie znany sędzia p. Birlem.

Dodać należy, iż Wisła już po raz drugi odmawia swych graczy do reprezentacji. Czyżby to była „obrazą” za to, iż kapitan związkowy nie wyznaczył żadnego z graczy Wisły na zawody z Czechosłowacją? Jeżeli Wisła nie ma prawdziwych powodów, to PZPN powinien przeciwko niej wystąpić z całą surowością. Opinia sportowców będzie z pewnością po jego stronie.

Duńscy i węgierscy bokserzy

w Poznaniu

Duńskich i węgierskich pięściarzy zobaczy Poznań w ciągu najbliższych dwóch miesięcy. Dnia 30 listopada gościć będzie Warta drużyna Aarhus, mistrza Danji, zaś 17 grudnia mistrza Węgier F. T. C. z Budapesztu.

KALOTECHNIKA

Gabinet Racjonalnej Kosmetyki
S. WITCZAKÓWNY
dypl. kosmetyczki
w Łodzi, ul. Piotrkowska 91,
lewa oficyna, 1-sze piętro.
Usuwa wszelkie wady i defekty urody, a mianowicie: kurczaki, brodawki, znamiona, kaszaki, ślady po ospie, wagi, zamykanie porów specjalnym aparatem, plamy, zmarszczki, piegi, czerwonosc nosa i rak. Również wykonuje wszelkiego rodzaju masaż kosmetyczny. Zapobieganie wypadaniu włosów, epilacja włosów elektrolizacją, pielęgnowanie włosów. Naświetlanie lampą kwarcową, Vita - lux i Minina.
Porady bezpłatne.
Przyjmuje od 10 r. do 1 i od 2-7 w.
Upiększanie twarzy, szyi i rak na bale i wieczory.
„Maquillage”

MOULIN ROUGE

UL. MONIUSZKI 4.

Dziś w czwartek

Benefis

KAY WHITT

Nowy program.

Niespodzianki! Wstęp wolny!

DOKTOR H. WOŁKOWYSKI Pianina

Cegielniana 25, tel. 126-87
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od 8-2 przed poł. — od 6 w niedziele i święta od godz. 9-1 —
Dr. med.
Ksawery Gawroński
Ginekolog i Położnik
Wólczańska 23, tel. 124-51
Przyjmuje od 3 do 5-ej p. poł.

renomowanych firm Arnold Fibler, Kalisz, Heinrichsdorff, Gońsk, poleca wyłączny przedstawiciel na Łódź Ernest Wellbach, Piotrkowska 154, tel. 141-96.
P. S. Mało używane pianina i fortepiany krajowe i zagraniczne stale na składzie.

POSIADAJMY pokój

elegancko umeblowany z osobnym, nie krępującym wejściem z klatki schodowej. Oferty sub „N. N.” do adm. biurol.

Teatr Miniatur „KAMELEON” pod kier. art. lit. JANA ZANDMERA. w Kinie Spółdzielni SIENKIEWICZA № 40

Dziś wielka fascynująca premiera rewii „WSZYSTKO SIĘ KRECI” w 2 częściach, 16 obrazach, pióra Hemara, To ma, Remusa, Buma i Włobera. Udział przyjmują: pp. J. Chojnacka, J. Leonowicz, E. Waczińska, W. Modrzeński, B. Orliński, Z. Suwałski oraz para baletowa Dubrowska - Taurzydka i 6 revue Girls. W programie inscenizacje, skecze, numery solowe, zespołowe, atrakcyjne i inne. Własne dekoracje, kostiumy i efekty świetlne. Reżyser: B. Orliński. Conferencjer: J. Chojnacka. Baletmistrz: J. Taurzydki. Dekoracje: Wł. Nowakowski. Kier. muz. C. Kantor. Początek o g. 7.45 i 9.45 w. W soboty, niedziele i święta 3 przedstawienia o godzinie 5.45, 7.45 i 9.45 wiecz. Cenymiejsce od zł. 1.30 do zł. 3.—

Stowarzyszenie Sportowe „UNION”

W niedzielę, dn. 26 b. m. o godz. 11-ej przed południem odbędzie się Waga koguciar: Lenski (Gdańsk) — Cyran (Łódź). Waga piórkowa: Büttner (Wrocław) — Zieliński (Łódź) oraz Chmielewski (Łódź) — Szczepaniak (Łódź). Waga lekka: Koch (Wrocław) — Klimczak (Łódź). Waga półśrednia: Krause (Gdańsk) — Baranowski (Łódź) oraz Stannek (Wrocław) — Seweryniak (Łódź). Waga ciężka: Kessler (Wrocław) — Krenc (Łódź) oraz Haase (Gdańsk) — Stibbe (Łódź)

Boks Międzynarodowy

Przedsprzedaż biletów w cenie od Zł. 2.— do Zł. 8 — w drogerii ARNO DIETEL, ul. Piotrkowska 157.

W zawodach biorą udział następujące pary:

Sala Filharmonii ul. Prez. Narutowicza 20

KINO - TEATR „PALACE” PIOTRKOWSKA № 108

Dziś dawno oczekiwana premiera! Wielkie arcydzieło współczesnej produkcji 1930 p. t. Niebawym dramacie osnuty na tle tragedii pewnego matkostwa w 10 aktach. W rol. gt.: Najgłośniejsza aktorka świata Marlena Dietrich w doz. rolach Elsa Tamary, Willi Forst. Doskonała muzyka M. Lidauera. Pocz. seansów codz. o g. 4 popoł. w sob. i święta o g. 12. Na pierwsze seanse ceny od 50 gr. i 75 gr.

SALA FILHARMONJI. Niedziela, dnia 26 października 1930 r. WIELKA ZABAWA na rzecz Szpitala Anny-Marji. (dla uzupełn. wewn. urządz. now. pawilonu) Godz. 6-12: PODWIECZOREK orkiestra, Loteria Fantowa. Godz. 8-11: Koncert z programem artystycznym. 1) Chór miesz. Straży Scheiblerowskiej pod batutą p. Charuby. 2) Rita Martanna, śpiew, przy akompan. p. prof. Jezierskiego. 3) p. Paschke - Czeczottowa i jej zespół, tańce artystyczne. 4) p. Jan Mroziński, konferensjer. Godz. 9-30: Dancing przy orkiestrze p. Thonfelda. Bufety słodkie i gorzkie bogato zaopatrzone. Ceny tanie. Karoty żadne! Rendez - vous całej elegancji Łodzi. Bilety po zł. 5 — u p. Dr. Mogilnickiej, Sienkiewicza 37, od 2-5 pp., a w dniu zabawy w kasie Filharmonji.

OBSTRUKCJE chroniczne, zaburzenia żołądkowe i kiszkiwce LECZĄ ZIOŁA regulujące trawienie „GASTROSA” Magistra E. Wolskiego Cena zł. 2.20 pudełko. Na prowincję wysyłamy za zaliczeniem. Zadać w aptekach i składach aptecznych. Skład główny: Centrala Naturalnych Środków Leczniczych Sp. z ogr. odp. Warszawa, Nowogrodzka 46, m. 2, tel. 3-6 98.

MLEKO surowe i pasteryzowane 2 razy dziennie świeże gwarantowanej dobroci. Szybka dostawa samochodem do wszelkich Mie. zarząd, Sklepów Spożywczych, Cukierni, instytucji Społecznych i t. p. poleca Spółdzielnia Mleczarska w Topoli Królewskiej Oddział w Łodzi, PRZEJAZD 52, tel. 172-36.

OGŁOSZENIE. Sad Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 17 października 1930 r. zancznie postanowił: 1) ogłosić upadłość firmie „M. Herberg” i osobie Marji Herberg. 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 28 września 1930 r. tymczasowo. 3) zamianować Sędziego Komisarza Sędzię Handlowego Z. Rappoport. 4) zamianować kuratorem upadłości Adwokata Ludwika Planera. 5) oddać upadłą pod dozór policji. 6) nakazać opieczowanie ruchomości i rzeczy upadłego, gdziekolwiek się one znajdują. Za zgodność Kurator masy upadłości Ludwik Planer, Adwokat ul. Cegielińska 52. Na mocy art. 476 i 478 K. H. wzywam wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 31 października o godz. 10 m. 30 stawili się w Wydziale Handlowym Sadu Okręgowego w Łodzi osobicie lub przez pełnomocnika z dowodami usprawiedliwiającymi ich wierzycielność w celu wystąpienia o wyznaczenie kuratora masy i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych. Sędzia Komisarz: (—) Z. Rappoport.

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej D-ra med. MARJI LEWINSONOWEJ Cegielińska 6, telef. 143-63 Godziny przyjęć dla pań i panów. 10-2 i 4-8. Czynne są następujące działy: 1. chor. skóry i włosów 2. Beauty 3. Kuracyi odnawiających 4. Masaży (ogólny i częściowy) 5. Epilacji (electrocoagulacja, elektroliza) 6. Elektroterapii (diatermia, d'Arsonwizacja galwanofaradyzacja) 7. Helioterapii (Roentgen, kwarc, solux, kąpiele świetlne) 8. Chirurgji estetycznej (blizny, żyłki, zniekształcenia, nowotwory i t. p.) Leczenie odmrożeń pod kierunkiem CHIRURGA D-ra Z. LEWINSONA Ordynującego codz. od godz. 1-4

Radio! Radio! Radość w domu, uciecha dla dzieci!!! a to daje zawsze żywe, zawsze nowe i ciekawe Radio. Obniżamy ceny na nasze aparaty, aby dać możność szerszemu ogółowi nabyć ich, jak zawsze na raty miesięczne. Ceny od 220 zł. wwyż. KRZYŻANOWSKI Andrzej 4.

Poszukuję dzierżawy farbiarni przy ul. Andrzej 1 Al. Kościuszki, składowej z kilkoma pokojami, nadającej się na biura, z przylegającymi lokalami magazynowymi, w całości lub częściowo od zaraz do wynajęcia. Wiadomość ul. Andrzej 12 u dozorczy.

Studentka wykwalif. pedagogiczka poszukuje lekcji w zakresie 8 klas, spec. polski, łacina i francuski. Wiad. tel. 138-04, od 2-4.

Szan. złodziej który dnia 23 b. m. skradł 2 palta i ku stłum damski, proszony jest o zwrot skradzionych rzeczy za wynagrodzeniem zł. 100. Dyskrekcja zapewniona. Zwrócić się telefonicznie Nr. 164-49, lub 166-75.

Komplet przed i popoł. prow. syst. Montessori dla dzieci od 3-7 lat pod kier. W. KAPLANÓWNY Zapisy od 11-2 i 4-5. Traugutta 12, fr. II p., tel. 123-56.

Dr. med. D. Rabinowicz laryngolog powrócił Zielona 3

Dr. med. REICHER Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie diatermia, Elektroterapia. Południowa 28 — tel. 201-93 Od 8-11 rano i od 5-9 wiecz. W niedziele od 9-1. pp. Dla niezamożnych ceny lecznic.

Dr. med. M. LERNER spec. chor. dzieci przyjmuję od 3-5 Zachodnia 64, telefon 113-09.

Dr. Ludwik Falk powrócił. Choroby skórne i weneryczne. Nawrot 7, tel. 123-07 od 10-12 i od 5-7.

PORADNIA wenerologiczna Lekarzy — specjalistów Zawadzka 1. Czynna od 8 rano do 7 wieczór. Od 11-12 i 2-3 przyjmują lekarze-krębi. W niedziele i święta od 9-2 pp. Leczenie chorób: Wenerycznych, moczopięciowych i skórnych. Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper. Konsultacje z neurologiem i urologiem. Gabinet światło-leczniczy Kosmetyka lekarska Oddział noczekalnia dla kobiet. Porada 3 złote

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU Piotrkowska 294, tel. 122-89 (przy przystanku tramw. pabjanickich) Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedziele i święta do 2-ej po poł. Wszystkie specjalności i dentystyka. Kąpiele świetlne, lampy kwarcowe, elektryzacja, Roentgen, szczerzenia, analzy (mocz, krew, płocm, wydzielin itd.), Operacje, oestrakt. Wizyty na miasto. Porada 4 złote Porada dentystryczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych Porada 3 złote

Doktor KLINGER Spec. chor. wenerycznych skórnych i włosów Andrzej 2, tel. 132-28 od 9-11 i od 6-8 w. Od 1-2 w Łęczys (Piotrkowska 62)

Samochód Chrysler, 70 HP, torpedo, w wyśmien. w stanie DO SPRZEDANIA. Wiadomość w administracji „Republiki”.

Duży lokal frontowy przy zbiegu ul. Andrzej 1 Al. Kościuszki, składający się z kilku pokoi, nadający się na biura, z przylegającymi lokalami magazynowymi, w całości lub częściowo od zaraz do wynajęcia. Wiadomość ul. Andrzej 12 u dozorczy.

Szkło okienne, ornametowe, surowe oraz szklenie budowli po cenach niżej konkurencyjnych. Główna 14 tel. 130-04 J. Olejniczak

Obwieszczenie. Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi podaje do powszechnej wiadomości, że Bank Polski w Warszawie i wszystkie jego Oddziały, począwszy od dnia 23 października r. b. opłacać będą kupony od 4 i pół proc., 5 proc. i 8 procentowych listów zast. Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi, bez żadnych potrąceń z tytułu prowizji.

Meble Specjalnie luksusowe, sypialne pokoje, po konkurencyjnych cenach i na dogodnych warunkach do nabyć w Zakładzie meblowym Piotrkowska 44. — w podwórzu A. Karkul.

Komunikacja autobusowa Łódź—Piotrków Autobusy na powyższej linii odchodzi do Piotrkowa o każdej pełnej godzinie począwszy od 8 rano do 20 wieczór z Dworca Południowego przy ul. Wólczańskiej Nr. 232, dojazd tramwajem 14. Czas przejazdu 1 godz. 30 min.

Uwaga. Natychmiastowa pomoc finansowa. Stop! LICYTACJE Andrzej 1 Ani jeden przedmiot używany. Nie powinien być bezemnie kupiony lub sprzedany. Gdyż moje „licytacje” Podały kres dotychczasowej kombinacji A więc u mnie wszystko można spieniężyć drogą komisowa. licytacyjna za otrzymaniem zgóry zaliczki na przedmioty przyjeżdżające do sprzedania. KONCESJONOWANA SALA POSREDCNIO - LICYTACYJNA z udzieleniem zaliczek M. FILIPOWSKI Łódź, ul. Andrzej 1, róg Piotrkowskiej, Telefon 221-67.

Opis Nr. sprawy Z. 185/30 DECYZJA W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ. Obecni: Przewodniczący Wice - Prezes J. Kiszmiński, Sędziowie Handlowi J. Here i O. Eisenbraun, Sekretarz apl. Ławkowiczówna. Dn. 17 października 1930 roku Sad Okręgowy w Łodzi w III Wydziale Handlowym na posiedzeniu publicznem rozpoznawał sprawę odroczenia wyplat firmy „Przemysł Welniany Izrael Birenwajg” w przedmiocie zarządzenia otwarcia postępowania układowego postanowił: zarządzić otwarcie postępowania układowego pomiędzy firmą „Przemysł Welniany Izrael Birenwajg” a jej wierzycielami ogłosz. niniejszą decyzją w „Monitorze Polskim” i dwóch pismach miesięcznych, a mianowicie w „Masie Łódzkiej” i w „Republice”, pobrać od firmy „Przemysł Welniany Izrael Birenwajg” złotych 200 (dwieście) tytułem zaliczki na koszty ogłoszeń. Na oryginalne właściwe podpisy. Za zgodność St. Sekretarz (—) T. CICHECKI

Specjalny ocet do marynat tylko Gustawa Keilicha.

Wysirzeć się podrobiana!

SUKNA
Leonharda Bielskie Tomaszowskie Angielskie
poleca po cenach umiarkowanych

INSTITUT DE BEAUTE ANNA RYDEL
(Dyplomee de l'Universite de Paris)
Cegielniana 19, m. 8, telef. 169-92.
Godziny przyjęć dla pań i panów od 10-8

Pielęgnacja skóry i włosów. Specjalne masaże twarzy i ciała. Masaże odłuszczeniowe. Usuwanie zmarszczek, brodawek, piegów, wągrów i innych defektów cery. Usuwanie włosów elektrolizą. Elektroterapia (Arsonwal galwanorodzyzacja). Kwarc Solux. Helioterapia. Farbowanie włosów.

Trimeros
PREZERWATYWY

Doktor PRAPORT
ginekolog-urolog
choroby kobiece i dróg moczowych
Gdańska 77-a
tel. 208-95
wznowił przyjęcia
Przyjmuje w domu 6-8 wiecz. i w lecznicy „Sanitas”, Cegielniana 29.

Dr. med. Niewiażski
specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopielichowych
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-40
Przyjmuje od 8-11 i od 5-9, w niedziele i święta od 9-1
Oddzielna poczekalnia dla pań

Dr. med. Zagunowski
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopielichowych
Piotrkowska 70 (róg Traugutta)
tel. 181-83
Przyjmuje od 8.30 do 1.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10-1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pań

Dr. med. St. Biberгал
Moniuszki 11, telefon 63-22.
Choroby skórne weneryczne elektrotępiarstwo.
Przyjmuje od 8-12 od 5-8 wiecz. w niedz. od 10-1

Dr. med. S. Neumark
Choroby skórne weneryczne, leczenie dietetyczne, dżakfermokoagulacja oraz lampą kwarcową
MONIUSZKI 5
tel. 170-50.
Przyjmuje od 1.30 do 2.30 pp. i od 5-1 w niedzielę od 10 do 1 po poł.

Dr. med. HELLER
chor. skórne i weneryczne
NAROT 2
Tel. 179-89.
przyjm. do 10 rano i od 4-8 dla pań spec. od 4-5 w niedz. od 11 2 pp dla niezamożnych. ceny lecznic.

Dr. med. W. Balicka
Sienkiewicza 95
przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 1 do 3 i 7-8.

Dr. med. B. Czaplicki
Choroby uszu, nosa i gardła
powrócił.
Piotrkowska 120.
12-1 i 5-7.

Tradycyjne podwieczorki wznovione.
„LOUVRE”
Łódź, Piotrkowska 86.
Powiększony, znany i ceniony zespół orkiestry pod dyrekcją **p. Karola Żelazo** przygrywa od 6 do 8-ej i od 9 do 1-ej.
Tel. 127-27. Tel. gab. 161-68.

Kupno i sprzedaż

BIZUTERIA zegarki na raty, „Preciozaz”, Piotrkowska 123, w podwórzu.
Z POWODU wyjazdu jest do sprzedania pianino zagraniczne, prawie nowe, Cegielniana 71, m. 39.
MOTOCYKL marki BMW 500 ccm w dobrym stanie sprzedaje E. Kummier, ul. Pusta 7.
PLAC do sprzedania w mieście wraz z budulcem i planem okazyjnie. Wiadomość Zeromskiego Nr. 34. Restauracja.
PIANINO kupie okazyjnie. Dzwonić zaraz tel. 154-52.

Lokale

POSZUKUJE 2 pokoi z kuchnią, wygodami od Przejazdu do Placu Wolności. Dzwonić 123-67.
POJEDYŃCZY słoneczny pokój do wynajęcia od gospodarza. Zagajnikowa 26 róg Narutowicza.
SŁONECZNY pokój umeblowany do wynajęcia. Ul. Lipowa 25, m. 12.
DUŻY pokój umeblowany z wszelkimi wygodami, pianinem oddam. Cegielniana 19, front, I piętro, m. 6.
MIESZKANIE parterowe przy ulicy Piotrkowskiej 3 pokoje z kuchnią i wygodką natychmiast do oddania. Wiadomość w sklepie galanterijnym. I. Geyer, Sienkiewicza 40.
ODDAM pokój skromnie umeblowany, słoneczny. Wiadomość codz. do g. 12. Piotrkowska 253, m. 66.
2 DUŻE umeblowane pokoje ze wszelkimi wygodami, ewent. używalnością kuchni przy ul. Narutowicza, blisko sądu okręgowego, izr. do oddania. Tel. 185-70, między 2-4.
DLA 1-2 panów lub dla bezdzietnego małżeństwa dobrze umeblowany pokój z wygodami i telefonem. Andrzeja 36, m. 7, 10-12, 3-5.
ODNAJME 2 umeblowane pokoje, używalność kuchni, oddzielne wejście. Cegielniana 26, m. 19.
POSZUKUJE pokoiu umeblow. przy izraelskiej rodzinie możliwie z telefonem nie wyżej pierwszego piętra w cichym domu. Oferty pod „A. H.”
POKÓJ umeblowany, słoneczny z oddzielnym wejściem zaraz do wynajęcia Orla 12, parter pierwsze drzwi na prawo.
POKÓJ umeblowany, słoneczny, ze wszelkimi wygodami i telefonem do wynajęcia jednej osobie. Wschodnia 36, m. 13.
ZARAZ do wynajęcia 2 pokoje z kuchnią, ul. Petersburska 11, Dozorcka wskaże.
POKÓJ dwuokienny umeblowany (wygody) wynajmę niedrogo solidnej osobie. Gdańska 67, m. 1.
POKÓJ umeblowany przy inteligentnej rodzinie do wynajęcia. Narutowicza 47, m. 16.
ŁADNY pokój z wygodami niekrepującym wejściem do wynajęcia. 6-go Sierpnia 29, front, m. 9.

DWA POKOJE z kuchnią, kąpielowy, front, słoneczny, 1-sze piętro do wynajęcia. Zgłoszenia: ul. Gazowa 7, I p. (boczna ul. Srebrzyńskiej).

KAWALERSKI pokój (z klatki schodowej) umeblowany lub nie do wynajęcia. Wiadomość Piotrkowska 93, m. 9, fr. Biuro.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia zaraz. Nawrot 34, m. 7, g. do 4.

DUŻY pokój z kuchnią do oddania. Gazowa 12 - I p. fr. Dojazd tramw. 3

Posady

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne im. profesora Sekulowicza. Warszawa Żurawia 42. Kursy wycząg listownie. I.uchalterji rachunkowości kupleckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kalfigrafii, pisania na maszynie, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej, oraz ekonomii. Po ukończeniu świadectwa. Zadajcie prospektów.

WYKWALIFIKOWANA sprzedawczyni branży czekoladowo cukierniczej od 1. 11. b. r. poszukiwana. Oferty sub „Obeznana z różnymi fabrykatami” do admin. niniejszego pisma.

POSZUKUJEMY akwizytorów obeznanych z pracą sądową i inkasa. Zgłosić między 6-7 wiecz. codziennie. Biurowyst. Gralińskiego, pl. 5. 9. 30 r. 4) zł. 100 z wyst. Bojarskiego, 5) zł. 200 z wyst. Rudnickiego, 6) zł. 80 z wyst. Rafael Lewi. Wszystkie żyrowane przez H. Garellika. Zwrócić za wynagrodzeniem. Piotrkowska 136, Garellik, od 11-1.

PANNA poszukuje zajęcia w cukierni, restauracji lub w samotnego państwa. Oferty do „Republiki” - „I. XI”

POTRZEBNI starszy chłopak do praktyki handlowej wazynno - owocowo-kwiatowej i początki ogrodnictwa oraz sprzedawczyni danej branży. Magiistracka 15, ogród.

POSZUKUJE posady kasjerki lub ekspedjentki za 50 zł. miesięcznie z kaucją. Oferty do „Republiki” pod „M. W.”

INTELEKTNA panienska z kilkuletnią praktyką poszukuje posady do dzieci od pół roku wzyżej, znająca gospodarstwo domowe na stałe, ewentualnie półdłownie. Upraszam oferty do „Republiki” pod „E. P.”

POSZUKIWANI sa agenci-ki za wysoka prowizją. Zgłosić się od 12-2 na ul. Aleja 1-go Maja 19 w firmie „Promień”

ZDOLNY szofer (zielone prawo jazdy) poszukuje zajęcia, ewentualnie jako pomocnik - pierwszy miesiąc bezpłatnie. Oferty sub „Pracowity”

SZOFRER trzeżywy, sumienny, obeznany z remontem po odbyciu służby wojskowej poszukuje posady. Łaskawo oferty sub „Remont” do admin. niniejszego pisma.

POSZUKUJE dwóch pań - panów do sprzedawania pociejowej bielizny na raty. Herszenberg, Zachodnia 51. Zgłoszenia tylko dziś od 3-5 po poł.

PRAKTYKANT i goniec zostana przyjęci. Radio - Pogotowie, Pomorska 20.

FRYZJER

meski na stałe pomoce w piatki i soboty potrzebny. Halbersztadt Poludniowa Nr. 5.

MANICURYSTKA przyjezdna z zagranicy poszukuje posady. Oferty pod „Manicurzystka”

Nauka i wychowanie

UDZIAM lekcji elektrotechniki, matematyki, niemieckiego. Piotrkowska 103, m. 37.

NIEMIECKI gruntowny: gramatyka, literatura, konwersacja, korepetycja, handlowa korespondencja. Pomorska 22, front I p. m. 4, lewa strona 2-4 pp. Proszę dzwonić.

DO WZOROWEGO kompletu przygotowanego i freblowskiego przyjmie jeszcze kilkoro dzieci od lat 4-9. Zająć przed i po południu (Ogród, rytmika, języki). Zapisy Zakatna 85, m. 3 (przy Andrzeja) 3-5-ej.

Rozmaite

OSTRZEGAM przed wykupieniem 6 zaprotestowanych weksli: 1) zł. 100 z wystawienia Rubinsztajna, platny dn. 17. 8. 30 r. 2) zł. 150 z wyst. Sury Fawyst. Gralińskiego, pl. 5. 9. 30 r. 4) zł. 80 z wyst. Bojarskiego, 5) zł. 200 z wyst. Rudnickiego, 6) zł. 80 z wyst. Rafael Lewi. Wszystkie żyrowane przez H. Garellika. Zwrócić za wynagrodzeniem. Piotrkowska 136, Garellik, od 11-1.

W PARKU Poniatowskiego została zgubiona torebka bronzowa. Uczciwego znalazcę uprasza się o łaskawy zwrot za wynagrodzeniem w P. Wołko wskich ul. Nowo - Cegielniana 12.

INSTALACJE elektryczne wykonywa inż. Michał Wilner, Piotrkowska 103, m. 37. Tel. 208-46 (Rozenberg).

RADIO Pogotowie. wł. Nachumow Pomorska 20, tel. 183-40, wszelkie zlecenia do 9 w. oraz w święta. Budowa, ładowanie, wypożyczanie, baterie, eliminatory, czeski.

PRZYJMUJEMY na incaso zaprotestowane weksle i długie otwarte lub watpliwe do dnia 25 b. m. na Pomorzu i Poniańskim. Biuro Prób Manela, Piotrkowska 17, II podwórze. Zach. 148-79.

Zagubione dokum.

EISNER A., Gdańska 77, zgubił 2 kwity kaucyjne na rb. 40 i 6.000 mk. wyd. przez Elektrownie Łódzka.

STACHEREK Czesław, Krakusa 14, zgubił legitymację zapomogowa, wyd. przez P. U. P. P. za Nr. 20833

ZAGINAL weksel na 100 zł. z wystawienia Jan Maciejewski, Lutetów, pl. 31. 10. 1930 r., zlecenie nie bylo wyelminone i przeze mnie nie żyrowane. Weksel powyższy unieważniam. J. Arklewicz, Lutetów.

ZOSTALA OTWARTA
Lecznica chorób oczu
ze stałymi łożkami
D-ra Donchina.
Przyjmuje się chorych wymagających przebywania w lecznicy (operacje etc.), a także chorych przychodzących. Godziny przyjęć od 9-1 i od 4-7 1/2
ul. Piotrkowska 90, tel 221-72.

DLA ADWOKATA, LEKARZA, DZIENNIKARZA wymarżona pomoc w pracy jest

Piéro wieczne i ołowek

Do akt Nr. 1654 1930 r. **OGŁOSZENIE**
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, Stanisław Stopczyński, zamieszkały w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 51 na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 31 października 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Aleksandrowskiej 24, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Abrama Icku Gutrajela, składających się z mebli oszaczonych na sumę zł. 450.
Łódź, dnia 7 października 1930 r.
Komornik: St. STOPCZYŃSKI.

BIURKO
amerykańskie
w b. dobrym stanie, dębowe Libawskie (żaluzjowe) do sprzedania. Wiadomość w administracji.

Dr. med. S. Kantor
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopielichowych. Leczenie lampą kwarcową i promieniami Rentgena.
PIOTRKOWSKA 144 RÓG EWANGELICKIEJ.
Wejście Ewangelicka 2. Telefon 29-45. Przyjmuje od 8-2 i od 5-8 w. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Potrzebni chłopcy
do sprzedaży gazet
Zgłaszać się ul. Franciszkańska Nr. 57, poprzeczna oficyna i piętro od 3 do 5, Szadkowsk

Dr. med. J. DYNIN Lekarz - dentysta
B. NUSBAUMOWA
Piotrkowska 51
tel. 121-23
Choroby uszu, nosa gardła i krtań.
Przyjmuje od godz. 5-ej do godz. 7-ej.
6-go Sierpnia 30.
Tel. 153-85.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49, Godziny przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Telefon Administracji 1-22-14. Tel. Redakcji: 1-27-24, 1-36-43, 1-36-44, 1-89-00. Tłocznia: 1-80-80.

Prenumerata „II. Republiki”
ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5,60 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6,50 zagranicą zł. 10. „Express” i „Republika” wraz z odnośnieniem 8,60 złotych.

Ogłoszenia:
ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpalt) W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetryowy, (na stronie 4-szpalt) NA STR. LEJ. 2- za wiersz milimetryowy, (na stronie 4-szpalt) Za miesiąc zastrzeżone specjalna dopłata Zamiejscowe o 50 proc. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. - Najmniejsze zł. 1,50 poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł. 1,20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł. (K. O. S. G. 03.148.)

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia, tej samej treści co pierwsze. - Oryginy, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Wydawca: Wydawnictwo „Republika” sp. z ogr. odp. Redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.